

Autoinforme per a l'acreditació

Grau en Dret
Grau en Criminologia
Màster universitari en Anàlisi Política
Màster universitari en Fiscalitat

Estudis de Dret i Ciència Política
2 de Juliol de 2014

*Versió esborrany: Aquesta és una versió esborrany aprovada provisionalment pel Comitè d'Avaluació Intern el 2 de juliol de 2014.
L'actual document pot patir modificacions fruit del període d'exposició pública.*

Índex

0. Dades identificadores.....	3
1. Presentació del centre.....	4
2. Elaboració de l'autoinforme	6
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació	8
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu.....	8
Estàndard 2: Pertinència de la informació pública.....	9
Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació	11
Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu.....	14
Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge.....	17
Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	21
Grau en Dret	21
Grau en Criminologia	27
Màster universitari en Anàlisi Política	30
Màster universitari en Fiscalitat	34
4. Valoració final i propostes de millora	39
5. Relació d'evidències.....	45

0. Dades identificadores

Universitat	Universitat Oberta de Catalunya
Nom del centre	Estudis de Dret i Ciència Política (Universitat Oberta de Catalunya)
Dades de contacte	Dra. Ana M. ^a Delgado García Directora dels Estudis de Dret i Ciència Política Av. Tibidabo 39-45, 08035 Barcelona adelgadoga@uoc.edu
Responsables de l'elaboració de l'autoinforme	Dr. Carles Sigalés Conde (Vicerrector de Docència i Aprenentatge). Dra. Ana M. ^a Delgado (Directora dels Estudis de Dret i Ciència Política i directora del Màster en Fiscalitat) Dr. Ignasi Beltran de Heredia Ruiz (Director del Grau en Dret) Sra. Gemma Gallifa Ballarín (Manager de programa dels Estudis) Dra. Anna Ginés Fabrellas (Consultora del Grau en Dret) Sra. Marta Muñoz Gaudes (Estudiant del Grau en Criminologia) Sr. Rafael Macau Nadal (Director d'Operacions) Sra. Maria Taulats i Pahissa (Directora de Planificació i Qualitat)

Titulacions impartides al centre				
Denominació	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Curs d'implantació	Direcció del programa
Grau en Dret	2500194	240	2008-09	Ignasi Beltran de Heredia Ruiz
Grau en Criminologia	2501954	240	2010-11	Josep M. Tamarit Sumalla
Màster universitari en Advocacia	4313491	90	2012-13	Blanca Torrubia Chalmeta
Màster universitari en Anàlisi Política	4310226	60	2010-11	Albert Batlle Rubio
Màster universitari en Drets humans, democràcia i globalització	4313447	60	2012-13	Víctor M. Sánchez
Màster universitari en Fiscalitat	4312103	60	2011-12	Ana M. ^a Delgado García
Màster universitari en Administració i govern electrònic	4313853	60	2013-14	Joan Balcells Padullés

Convenis d'adscripció (si escau): No

1. Presentació del centre

a) El centre i l'EEES

La UOC va iniciar l'adaptació dels seus programes a l'EEES el curs 2008-09 amb 3 graus. Prèviament havia participat en l'experiència pilot de la Direcció General d'Universitats, amb 2 graus –Estudis Jurídics i Fonaments de Psicologia– i 3 programes oficials de postgrau –Societat de la informació i el coneixement, Educació i TIC i Programari lliure.

El desplegament de l'oferta nova ha estat el següent:

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
Grau	3	13	15	15	15	15	16
Màster universitari	4	5	8	14	19	27	30
Doctorat	1	1	1	2	2	3	3

Dintre d'aquest procés, la UOC ha participat en totes les convocatòries de les agències d'avaluació de la qualitat pel que fa a la implantació de mecanismes de garantia interna de la qualitat. Així, doncs, té l'avaluació positiva del Sistema de Garantia Interna de la Qualitat per a tots els seus estudis, a partir del 2009. A més, la UOC participa en un total de 8 programes interuniversitaris coordinats per altres universitats.

b) El perfil d'estudiant a la UOC

La missió de la UOC (Universitat Oberta de Catalunya) és proporcionar a les persones un aprenentatge durador i oportunitats educatives. L'objectiu és ajudar les persones a cobrir les seves necessitats d'aprenentatge i proporcionar-los un accés complet al coneixement, més enllà i per sobre de la planificació habitual i les restriccions d'espai.

La Universitat té, doncs, un perfil d'estudiant propi i diferenciat del conjunt del sistema universitari català. Cal tenir en compte, doncs, que entre el 90% i el 95% dels estudiants treballen, gairebé el 60% ja tenen experiència universitària, el 70% tenen més de 26 anys i el 22,32% provenen de la via d'accés de cicles formatius de grau superior.

c) Presentació dels estudis

Actualment els Estudis de Dret i Ciència Política disposen de set programes oficials. L'evolució d'estudiants en aquests programes ha estat la següent:

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
Grau en Dret	1.010	1.833	2.429	3.030	3.214	3.300
Grau en Criminologia	-	-	484	875	1.156	1.233
Màster univ. en Advocacia	-	-	-	-	61	155
Màster univ. en Anàlisi Política	-	-	66	111	114	102
Màster univ. en Drets Humans	-	-	-	-	45	74
Màster univ. en Fiscalitat	-	-	-	160	277	357
Màster univ. en Administració i govern electrònic	-	-	-	-	-	29

c) El personal dels estudis

El personal investigador i docent de la UOC s'organitza per estudis. Cada estudi representa un gran àmbit de coneixement, que al seu torn també pot estar organitzat per àrees de coneixement. Pel que fa a l'organització interna dels estudis, els integren el professorat i també el personal de gestió.

Els Estudis de Dret i Ciència Política estan integrats per 33 professors propis, i com la resta d'estudis de la UOC, tenen les figures següents:

1. Direcció dels estudis, orientada a la direcció i el desenvolupament de l'àmbit de coneixement i del professorat propi.
2. Direccions de programes, que tenen per objectiu satisfer les necessitats dels seus estudiants i vetllar per la qualitat dels programes.
3. Professor responsable d'assignatura, que és qui desenvolupa la docència, la investigació i la difusió social del coneixement.

Els estudis disposen també per completar el seu equip docent de consultors i tutors, que fan les tasques de guia, orientació i acompanyament de l'estudiant. També col·laboren amb els professors responsables de l'assignatura pel que fa al desenvolupament de la docència. Actualment els estudis tenen un total de 378 consultors i consultores i 44 tutors i tutores.

Completen els estudis el personal de gestió, que està integrat per una tècnica de suport a la direcció, dos mànagers de programa i un total de set tècnics de gestió acadèmica, que tenen com a objectiu donar suport, des de les seves diferents funcions, a totes les tasques de docència, investigació i difusió que es desenvolupen en el si dels estudis, alhora que interaccionen amb les àrees i els serveis de gestió que, de manera centralitzada, hi ha en aquesta universitat.

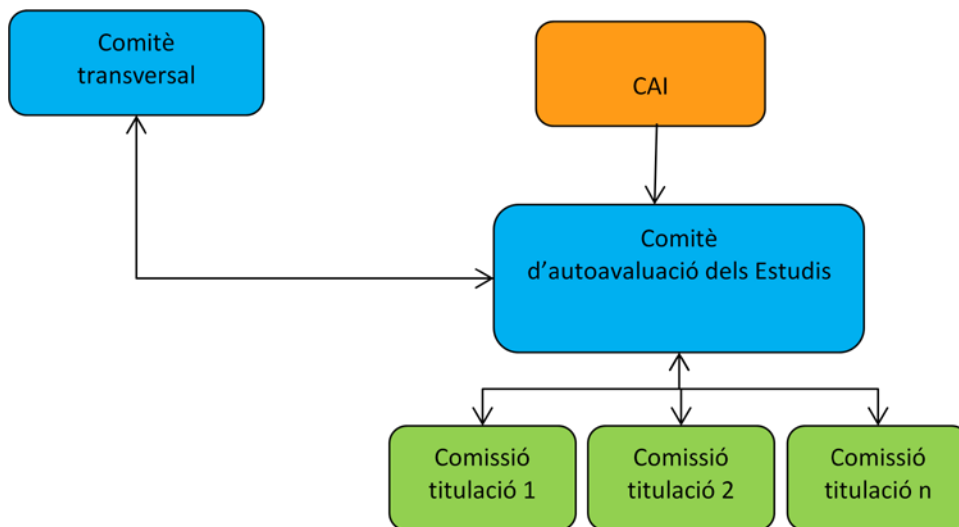
Més informació dels estudis a:

http://www.uoc.edu/portal/ca/estudis_areas/dret_ciencia_politica/index.html.

2. Elaboració de l'autoinforme

El Comitè de Direcció Executiu del 2 de juny de 2014 va nomenar el Comitè d'Avaluació Intern (en endavant CAI) integrat per: vicerector de Docència i Aprenentatge, Dr. Carles Sigalés Conde; directora dels Estudis de Dret i Ciència Política, Dra. Ana M.ª Delgado García; director del grau en Dret, Dr. Ignasi Beltran de Heredia Ruiz; mànager de programa dels estudis, Sra. Gemma Gallifa Ballarín; consultora del grau en Dret, Dra. Anna Ginés Fabrellas; estudiant del grau en Criminologia, Sra. Marta Muñoz Gaudes; director d'Operacions, Sr. Rafael Macau Nadal, i directora de Planificació i Qualitat, Sra. Maria Taulats i Pahissa.

Per a facilitar la màxima participació tant dels responsables acadèmics i responsables de gestió com del conjunt de la comunitat universitària, s'ha complementat el Comitè amb els grups de treball següents:

Imatge 1. Esquema dels grups de treball del CAI

Així, doncs, la responsabilitat d'elaboració de l'autoinforme ha estat assumida pel Comitè d'Autoavaluació dels Estudis de Dret i Ciència Política i ha tingut el suport de l'Oficina de Planificació i Qualitat (vegeu apartat 0).

Els documents de referència per a l'elaboració de l'autoinforme han estat la [Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster](#) (novembre de 2013) de l'AQU i el document de la UOC – *Procés d'acreditació – Guia per l'autoavaluació* (maig de 2014). Aquesta darrera guia va tenir la participació de professors que estarien implicats en el procés d'avaluació i acreditació: Dr. Ignasi Beltran de Heredia Ruiz, professor dels Estudis de Dret i Ciència Política, i el Dr. Robert Clarisó Viladrosa, professor dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació.

En el procés d'elaboració de l'autoinforme podem identificar les 5 fases següents.

1. Recollida d'informació: Les mànagers de programa, els tècnics de gestió acadèmica i els responsables dels diferents processos implicats en el procés d'avaluació van aportar les dades i les evidències necessàries per a poder fer l'autoavaluació dels diferents estàndards. Les principals fonts d'informació del procés d'avaluació han estat les següents.
 - Els informes anuals de seguiment de les titulacions
 - L'informe d'AQU, si escau
 - Els informes anuals de seguiment d'universitat
 - Els indicadors dels Datawarehouse
2. Elaboració de l'autoinforme: La redacció de l'estàndard 6 de cada titulació va ser responsabilitat de les diferents comissions de titulació de cada programa. Les comissions van redactar l'estàndard a partir d'un procés de reflexió i valoració global dels resultats de la titulació i dels

mecanismes que permeten la millora contínua del procés docent. Els documents resultants es van compartir en cada cas amb un representant del col·lectiu de docents col·laboradors i del col·lectiu d'estudiants de cada titulació, es van tenir en compte els seus comentaris i es van fer les modificacions oportunes. De la mateixa manera, es va compartir amb el professorat dels Estudis de Dret i Ciència Política.

En el cas del grau en Dret la comissió de titulació era formada per el Dr. Ignasi Beltran de Heredia, la Dra. Ana María Delgado García, el Dr. Miquel Peguera Poch, la professora Mònica Vilasau Solana i la mànager de programa, Sra. Gemma Gallifa Ballarín; com a representant dels estudiants, el Sr. Daniel Renalies Sánchez i la consultora Dra. Anna Ginés Fabrelles. Pel que fa al màster universitari en Fiscalitat, la comissió de titulació era formada per la Dra. Ana María Delgado García, la Dra. Irene Rovira Ferrer, el Dr. Marc Vilalta Reixach, la mànager de programa Sra. Gemma Gallifa Ballarín; com a representant dels estudiants, la Sra. Victoria Blasco Maria i com a consultor el Dr. Esteban Quintana Ferrer. En el cas del grau en Criminologia, la comissió de titulació era formada per la Dra. Ana María Delgado García, el Dr. Josep Maria Tamarit Sumalla, la professora Antonia Linde Garcia, la professora Patricia Hernández Hidalgo, la mànager de programa, Sra. Carme Anguera Iglesias, i com a representant dels estudiants, la Sra. Marta Muñoz Gaudes i com a tutora, la Sra. Laura Gilabert Pinal. Pel que fa al màster universitari en Anàlisi política, la comissió de titulació era formada per la Dra. Ana María Delgado García, el Dr. Albert Batlle Rubio, el Dr. Mikel Barreda Díez, el professor Albert Padró-Solanet Grau, i la mànager de programa, Sra. Carme Anguera Iglesias; com a representants dels estudiants, el Sr. Albert Urrutia Casanova, i com a consultora, la Sra. Glòria García-Romeral Moreno.

Per a l'elaboració dels estàndards transversals 2, 3, 4 i 5 es va constituir un comitè transversal format per Dr. Albert Batlle Rubio, Dr. Joan Balcells Padullés – professors dels estudis, i la Sra. Carme Anguera Iglesias; i professionals dels equips de gestió Sra. Neus Casas González – Àrea de Serveis a l'estudiant, Sra. Laia Llorens Poch – Àrea de Serveis Acadèmics, i la Sra. Teresa Pérez García i Sra. Isabel Solà Albareda de l'Oficina de Planificació i Qualitat. El Comitè d'Autoavaluació dels Estudis va completar el contingut dels diferents estàndards amb els aspectes específics de les seves titulacions.

3. Aprovació provisional: el CAI, reunit el 2 de juliol de 2014, va aprovar el contingut dels diferents estàndards, les evidències aportades i el pla de millores proposat.
4. Exposició pública: un cop elaborat l'autoinforme es va obrir el període d'exposició pública. L'informe va estar disponible per mitjà del web de la Universitat / campus de la Universitat del 10 al 16 de setembre de 2014. Es va informar per correu electrònic tots els grups d'interès de la universitat relacionats amb les titulacions avaluades per a fomentar la lectura i les aportacions amb relació al contingut de l'informe. Un cop finalitzat el període, es considerarà l'adequació d'incorporar les aportacions en el contingut de l'autoinforme.
5. Aprovació definitiva: el Comitè de Direcció Executiu (CDE), aprovà en la sessió del 22 de setembre de 2014 l'autoinforme, un cop validades les aportacions de l'exposició pública per part del CAI.
6. Aquest ha estat tramès finalment a AQU Catalunya en data **XX**

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

Els programes que se sotmeten a avaluació han seguit el procés de verificació següent:

	Verificació	Aprovació CM	Codi RUCT	Recomanacions	Modificacions
Grau en Dret	28-05-08	04-05-09	2500194	NO	NO
Grau en Criminologia	29-07-10	21-09-12	2501954	SÍ	NO
MU en Anàlisi política	13-05-09	07-10-11	4310226	NO	NO
MU en Fiscalitat*	07-05-10	23-11-12	4312103	SÍ	NO

*Informe final AQU favorable modificació 04-05-12. La data de registre al RUCT és posterior, per això només hi ha 1 sola entrada.

La implantació de les recomanacions s'ha anat comunicant en els informes de seguiment de les titulacions.

1.1. El perfil de competències de la titulació és coherent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.

Es van rebre recomanacions específiques amb relació a l'apartat 3. Competències de les memòries verificades, tot i que no específiques al perfil de competències i el nivell formatiu corresponent al MECES (vegeu informes de seguiment del grau en Criminologia).

1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

Es van rebre recomanacions específiques amb relació a l'apartat 5. Planificació de l'ensenyament, tot i que no referides específicament a la coherència entre el pla d'estudis i el perfil de competències i objectius de les titulacions (vegeu informes de seguiment del grau en Criminologia).

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

Es va rebre recomanació amb relació a l'apartat 4. Accés i admissió d'estudiants, en concret per al grau en Criminologia, es recomana ampliar la informació relativa als crèdits reconeguts d'estudis tècnics i es recomana també revisar el nombre de places mínimes i màximes del grau. En els informes de seguiment s'ha fet constar el nombre de matrícules de nou ingrés:

	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
Sol·licituds	1.330	1.374	1.384	1.211
Admesos	1.185	1.246	1.274	1.130
Matrícula definitiva	484	560	537	382

Les places de nou ingrés sol·licitades anualment a la DGU han estat de 1.000, tal com preveia la memòria; la Junta del Consell Interuniversitari ha aprovat anualment el nombre de places proposades. Cal tenir en compte que el nombre de places a la UOC és una dada informativa i orientativa.

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

Els mecanismes de coordinació docent han rebut una valoració favorable en totes les memòries verificades.

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es fa de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

La UOC disposa d'un equip que revisa semestralment l'evolució de la normativa.

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

Els Estudis de Dret i Ciència Política revisen i actualitzen regularment la informació de les titulacions abans de l'inici de semestre. Des de les direccions de programa es valida la informació que apareix i es fan les modificacions pertinents. A partir dels resultats de l'enquesta d'incorporació es poden identificar els aspectes que cal millorar en la informació pública en el pla institucional i dissenyar accions de millora, principalment pel que fa al procés d'informació i matrícula. En aquest sentit, més del 65% dels estudiants del primer i segon semestre del curs 2013-14 estan molt satisfets o satisfets amb la informació al web de la UOC i la consideren suficient i adequada.

[La fitxa de cada titulació](#) conté una estructura ordenada on es mostra la informació relativa a la titulació. [El pla d'estudis](#) és l'eix central de la informació de la titulació. La informació relativa al pla d'estudis mostra el conjunt d'assignatures que formen la titulació i el pla docent de l'assignatura del darrer semestre amb docència. Una fitxa d'assignatura estàndard conté els elements següents: descripció breu dels objectius de l'assignatura, l'encaix de l'assignatura en el conjunt del pla d'estudis, els camps professionals en què es projecta, els coneixements necessaris previs a la matrícula de l'assignatura, els objectius i competències, i les unitats d'aprenentatge que formen cada mòdul. Segons les característiques de les assignatures es fa èmfasi en un apartat o un altre. En el cas concret del grau en Criminologia, podem trobar [una presentació per part del director de programa](#) on s'expliquen de manera resumida els objectius i els reptes de la titulació.

A més, la fitxa de la titulació permet visualitzar un breu currículum del professor responsable de la titulació. Un cop l'estudiant s'ha matriculat de l'assignatura, disposa d'una informació ampliada que conté informació relativa al model d'avaluació, els materials de què disposa l'assignatura, etc. per mitjà del Pla docent.

Des del portal es pot accedir amb el [perfil estudiant](#) a la informació relacionada amb el desenvolupament operatiu de les titulacions. En format text i amb [vídeos](#) es dona resposta a les necessitats que el servei d'atenció a l'estudiant detecta que necessiten una acció comunicativa més precisa i acurada. Una mostra de l'interès que genera [el canal UOC You Tube](#) és el nombre de visites d'alguns dels vídeos; *Com s'estudia a la UOC* (més de 27.000 visualitzacions); *Els consultors en el marc del model pedagògic de la UOC* (més de 1.800 visualitzacions); *L'avaluació a la UOC* (més de 1.400 visualitzacions) o *Calcular el preu de la matrícula* (més de 1.200 visualitzacions).

El reconeixement de crèdits per avaluació d'estudis previs i principalment el reconeixement acadèmic d'experiència professional, és un procés també clau per al perfil d'estudiant UOC, ja que una gran majoria tenen estudis previs o experiència professional. En [aquest apartat](#) s'explica de manera exhaustiva el procediment que ha de seguir l'estudiant per a sol·licitar-ho.

En el canal UOC Youtube, cal destacar també [la informació que apareix relativa a l'activitat dels Estudis](#), la qual és d'interès no només per als futurs estudiants, sinó també per a tota la comunitat educativa, professional i investigadora.

Pel que fa a la informació relativa a la qualitat de les titulacions, a [l'espai Qualitat](#) de la universitat, es mostren una sèrie d'indicadors com, per exemple, els resultats acadèmics i la satisfacció de les titulacions en oferta amb una evolució de 3 anys. Els resultats que es mostren responen als indicadors compromesos en el contracte programa i a la memòria de verificació de cada titulació.

2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de l'acreditació de la titulació.

Com s'ha comentat en l'apartat 2.1., la Universitat analitza els resultats de satisfacció dels estudiants per tal de satisfer les necessitats dels grups d'interès principals i publicar informació clara, llegible i global de cada titulació, amb especial atenció en els estudiants, titulats i ocupadors. Els resultats acadèmics i la satisfacció de les titulacions són una mostra del perfil de sortida dels estudiants de la UOC, elements que cal tenir en consideració per part dels ocupadors. Els resultats de l'enquesta d'inserció laboral de l'AQU posen de manifest l'adequació entre els objectius de la titulació i les competències assolides i l'impacte en la millora professional del titulat.

El portal de la Universitat, amb l'objecte de donar resposta a les necessitats de cada grup d'interès, permet seleccionar el perfil d'usuari, [estudiant](#), [alumni](#), [investigador](#), [empresa](#) i [mitjà de comunicació](#).

A més, la universitat publica la informació relativa al procediment de seguiment i acreditació de les titulacions i els mecanismes de què disposa la universitat per a dur a terme aquest procés mitjançant [el portal de qualitat](#). A l'espai IntraUOC de la universitat es publiquen els informes de seguiment lliurats a l'AQU. Aquesta informació està disponible per al Consell de Govern de la institució, la totalitat del personal acadèmic i personal de gestió de la institució.

Els estudis fan difusió dels indicadors per mitjà de les comissions d'estudiants i els estudiants poden ampliar la informació relativa a la seva titulació i, en concret, de les assignatures cursades mitjançant els canals establerts.

2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació.

La universitat publica i difon la seva política de qualitat per mitjà del portal <http://www.uoc.edu/portal/ca/qualitat/index.html>. El Manual del Sistema de Garantia Interna de la Qualitat, aprovat el 17 de juny de 2009 pel Consell de Govern de la Universitat, està editat i publicat en idioma català, castellà i anglès i se'n fa la difusió corresponent tant per mitjà del portal web, com mitjançant l'espai de comunicació interna IntraUOC de la Universitat.

D'ençà de l'aprovació del SGIQ, l'Àrea de Comunicació és la responsable del disseny i l'avaluació dels processos d'informació, comunicació i difusió de l'activitat universitària a la societat en general. També es disposa d'un equip especialitzat en la comunicació amb els estudiants, el qual és l'encarregat de definir els criteris i els canals d'informació, relatius als programes, al model d'aprenentatge de la UOC i sobre els serveis i recursos disponibles.

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació

La Universitat Oberta de Catalunya, d'acord amb el compromís per la qualitat, disposa del [Manual del Sistema Intern de Garantia de la Qualitat](#) (MSGIQ), que va ser aprovat pel Consell de Govern el 17 de juny de 2009 i certificat satisfactòriament per la Comissió Específica per a l'Avaluació de la Qualitat dels Centres i Activitats Universitàries d'AQU Catalunya l'1 d'octubre de 2009.

Per a assegurar el desenvolupament i la revisió contínua del SGIQ, el 24 de març de 2010 el Consell de Govern de la UOC va aprovar la creació de la Comissió de Qualitat. Per a donar visibilitat als processos vinculats a l'assegurament de la qualitat de les titulacions, la UOC disposa d'un web en què fa difusió pública del SGIQ, i també dels resultats que se'n deriven.

Els Estudis de Dret i Ciència Política des del 2012 compten amb un [consell assessor](#) integrat per personalitats diverses que esdevé un fòrum anual en què es discuteix i s'analitza tant la qualitat formativa dels programes com els resultats acadèmics i professionals que se'n deriven.

Un altre instrument que incideix en la qualitat docent dels programes és la tancada semestral, en la que participa tot el professorat dels Estudis. En aquesta jornada es tracten temes estretament relacionats amb la qualitat de l'acció docent: objectius dels programes, innovació docent, compartició de bones pràctiques entre assignatures, mecanismes d'avaluació, etcètera.

3.1. El SGIQ implantat ha facilitat el procés de disseny i l'aprovació de les titulacions.

En el procés *Disseny del programa* del MSGIQ es mostren les accions que cal portar a terme i els responsables de dur-les a terme per a garantir el disseny i l'aprovació de les noves titulacions a la UOC. La comissió de titulació, responsable del disseny de la nova titulació, disposa de la *Guia per a l'elaboració de programes formatius oficials*, on es descriu amb detall el procediment que cal seguir i on figuren els criteris que cal tenir en compte en el disseny, i també orientacions i exemples per a cadascun dels apartats. També es proporcionen les *plantilles de les memòries* per a facilitar al màxim la feina de la comissió.

Durant tot el procés, la comissió de titulació té el suport de la mànager de programa i un equip multidisciplinari que assessora sobre l'adequació del contingut en cada apartat i vetlla perquè el desplegament de la nova titulació es pugui portar a terme amb qualitat. A més, cada programa ha tingut el suport de diferents comissions d'experts o de consells assessors (que incloïen representats de l'administració pública, de l'àmbit universitari, dels sectors professionals...) en el moment del seu disseny inicial, de tal manera que els diferents grups d'interès van poder manifestar la seva opinió sobre els programes.

Tal com es descriu en el procés *Disseny del programa*, el Consell de Govern aprova la memòria abans d'iniciar el tràmit per a la seva verificació.

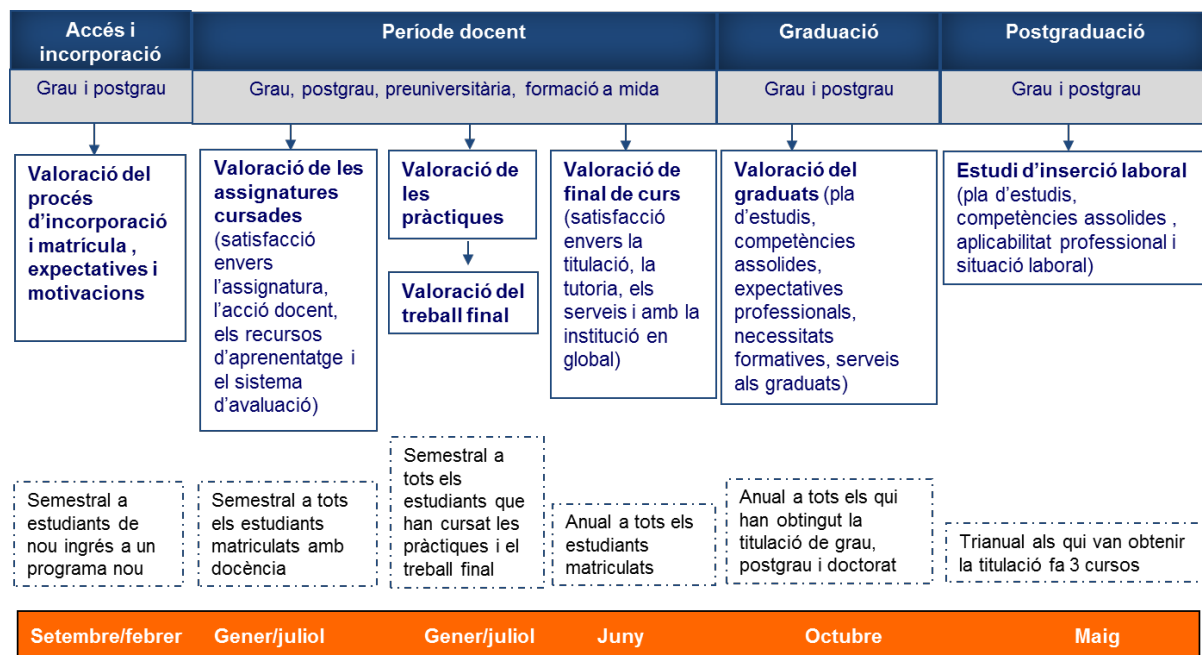
El Comitè d'Autoavaluació valora com ha adequat el procés i el suport rebut en el disseny i l'aprovació de les noves titulacions.

3.2. El SGIQ implantat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.

Les direccions de programa i els professors responsables d'assignatura poden saber el rendiment de la titulació i de les assignatures al final del semestre per mitjà del DAU (Datawarehouse), una aplicació web on es recullen de manera centralitzada totes les dades relacionades amb els resultats acadèmics i de satisfacció. Les dades es poden comparar amb els semestres anteriors i es pot veure l'evolució dels resultats amb diferents taules i gràfics. Les dades es presenten agregades per programa, per assignatures i per aules. El procés *Anàlisi i utilització dels resultats de l'aprenentatge* del MSGIQ mostra les accions que cal dur a terme.

Per mitjà del RAC (registre d'avaluació contínua), el professorat i el personal de gestió vinculat a l'activitat docent poden consultar els resultats dels estudiants en les proves d'avaluació contínua i veure l'evolució d'una assignatura durant el període docent. Aquesta informació permet fer accions durant el semestre per a reforçar i millorar el rendiment dels estudiants.

La Universitat disposa de mecanismes, eines i personal amb la missió de recollir la satisfacció dels diferents grups d'interès, tal com recull el MSGIQ en el procés *Anàlisi i utilització dels resultats de satisfacció*. Des del curs 2011-12 s'ha completat el recull de la satisfacció del cicle de la vida acadèmica de l'estudiant, tant per a les titulacions de grau com per a les de màster.

En el curs 2013-14 s'ha iniciat la recollida de la satisfacció dels docents col·laboradors i de les direccions de programa i del professorat responsable d'assignatura.

S'elaboren diferents informes per a cadascuna de les enquestes i es posen a disposició dels responsables acadèmics (direcció de programa i professors responsables d'assignatura) per a facilitar la presa de decisions per a la millora de la qualitat de les assignatures i de les titulacions. El valor d'aquests informes de satisfacció és que permeten detectar possibles mancances o espais per a la millora dels diferents elements vinculats amb l'acció docent de les assignatures (recursos d'aprenentatge, consultoria, sistema d'avaluació...).

3.3. El SGIQ implantat facilita el procés de seguiment i, si escau, el procés de modificació de les titulacions, i garanteix la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.

En el moment de dissenyar el sistema intern de garantia de qualitat (2007) es tenia poc coneixement de quin seria el procediment de seguiment de les titulacions per part de les agències. En aquell moment es va definir el procés de *Desplegament del programa, revisió i millora*, i ja es va preveure l'elaboració d'un informe de seguiment i un pla de millores fruit de l'anàlisi. Des del curs 2009-10 les comissions de titulació han elaborat un informe de seguiment anual per a totes les titulacions oficials de la UOC que s'oferien. Per a l'elaboració dels informes de seguiment, les comissions compten amb la *Guia per l'elaboració i ús de l'informe de seguiment*, que dona orientacions sobre els diferents apartats. Les comissions disposen de totes les dades del darrer curs i dels anteriors, cosa que permet veure l'evolució de la titulació en els diferents indicadors. En l'informe també hi ha el rendiment i la satisfacció de totes les assignatures del programa.

L'AQU valora molt positivament els informes de seguiment com a eina de seguiment i millora de les titulacions, i també els canvis introduïts en les diferents edicions.

Les comissions de titulació valoren positivament el procés de seguiment de les titulacions, que es concreta en els IST. Valoren que és l'oportunitat per a analitzar de manera global el funcionament d'una titulació i identificar els aspectes que cal millorar i les modificacions necessàries que cal introduir per a mantenir el nivell de qualitat desitjat. Dels IST se'n derivarà un pla de millores que s'eleva als responsables dels processos i canvis en la titulació que es gestionaran d'acord amb el document *Processos per a la comunicació i/o avaluació de les modificacions introduïdes en els títols universitaris de grau i de màster-AQU*.

Els canvis identificats podran tenir caràcter substancial, i es tramitaran d'acord amb el calendari proposat per l'AQU. Si les modificacions substancials no es poden sol·licitar per mitjà del tràmit de modificació, es reverificarà el títol i l'existent s'extingirà d'acord amb el que estableix la Normativa UOC.

3.4. El SGIQ implantat facilita el procés d'acreditació de les titulacions i n'assegura el desenvolupament satisfactori.

En el moment de dissenyar el SGIQ no es disposava de les directrius per a la descripció del procés específic d'acreditació de les titulacions. La UOC ha elaborat la *Guia per a l'autoavaluació*, on es descriu el procés d'acreditació i els criteris que cal seguir per a l'elaboració de l'informe d'autoavaluació. Un cop s'hagi completat l'avaluació i l'acreditació d'una titulació a la UOC, s'incorporarà aquest procés al Manual del SGIQ.

3.5. El SGIQ implantat es revisa periòdicament per a analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per a optimitzar-lo.

Amb el procés d'acreditació es completarà el cercle de disseny, desplegament, avaluació i millora de les titulacions. Amb el desplegament de tots els processos implicats es disposarà de la visió de conjunt necessària per a poder fer una revisió i una actualització del MSGIQ. Tot i això, des del curs 2009-10 els responsables dels diferents processos vinculats al disseny i el desplegament de les titulacions han establert mecanismes de revisió i millora de l'activitat de la qual són responsables.

- *Pla de tutoria del programa:* disposa de mecanismes d'orientació i seguiment de la tasca del tutor i permet fer un seguiment de les accions que es porten a terme per part de l'equip de Serveis d'Assessorament. A partir del seguiment, s'introdueixen de manera periòdica millores en les eines per al tutor i es creen documents per a orientar millor la seva tasca.
- *Disseny de l'acció docent:* vegeu l'apartat 3.1.
- *Desenvolupament, seguiment, valoració i millora de l'acció docent:* el procés d'inici de semestre té documentats tots els procediments i una descripció detallada de les accions que cal dur a terme i els responsables assignats, per a assegurar la posada en marxa de les assignatures. Es monitoritza constantment tot el procés per a minimitzar les incidències i poder donar resposta en el mínim temps possible (en el conjunt de la UOC es posen en marxa més de 2.600 assignatures cada semestre). També es disposa d'un pla de les comunicacions als estudiants en els diferents moments del semestre. Un cop finalitzat el semestre s'elabora un informe d'inici de semestre i es proposen accions de millora per al següent semestre.
- *El moment de l'avaluació és una fita important de l'acció docent i cal assegurar-ne el bon funcionament* (cada semestre es realitzen 3 jornades d'exàmens en 24 seus diferents). Es disposa d'un protocol molt detallat de les accions i els responsables de portar-les a terme, i de com s'han de tractar les necessitats o situacions extraordinàries que poden sorgir (adaptacions, flexibilitat dels horaris...) L'informe semestral que s'elabora ajuda a fer seguiment dels canvis introduïts i detectar punts de millora.
- *Pràctiques externes:* es disposa d'un *workflow* per a la gestió i el desenvolupament de les pràctiques, criteris per a la validació acadèmica dels nous centres de pràctiques, funcions dels tutors externs de pràctiques i orientacions per a l'avaluació de les pràctiques.
- *Sistema de reclamacions i suggeriments i Servei d'Atenció a Consultes:* aquests processos disposen d'indicadors específics que permeten monitoritzar els serveis de manera setmanal, mensual, semestral o anual segons el servei i el moment del curs. També es recull el nivell de satisfacció de l'usuari del servei. De manera anual s'estableixen els objectius de millora segons les necessitats detectades.
- *Servei de biblioteca i Gestió dels materials i recursos didàctics:* el servei de biblioteca estableix anualment els objectius identificant objectiu, indicadors, calendari... Es fa un seguiment del nivell de consecució de l'objectiu marcat i es generen informes dels indicadors obtinguts en els projectes que requereixen una atenció especial, com per exemple el Servei d'Atenció.

El comitè d'autoavaluació considera que no es pot fer una valoració global del funcionament del SGIQ, però vol destacar que els responsables dels diferents processos revisen de manera periòdica els procediments, i introdueixen canvis per a la millora de la qualitat del servei o procés.

Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té experiència docent, investigadora i, si escau, professional suficient i valorada.

La UOC té un equip docent integrat per excel·lents professionals en l'àmbit de l'ensenyament universitari, els quals, a banda de ser uns referents en la seva àrea de coneixement, són experts en l'ensenyament no presencial per mitjà d'internet i en l'ús docent de les tecnologies digitals, amb capacitats de treball en xarxa i compromesos amb els objectius dels estudis. Aquest equip docent és integrat pel professorat propi i els consultors.

El professorat propi és el responsable de garantir que l'equip docent de consultors responsables de l'atenció a l'estudiant disposa de l'experiència docent, professional i investigadora requerida per a garantir l'assoliment de les competències. A més, el consultor de la UOC es caracteritza per ser un expert que duu a terme la seva activitat principal relacionada amb l'àrea de coneixement de l'assignatura, amb l'objectiu que puguin oferir una col·laboració de qualitat a temps parcial.

Els Estudis de Dret i Ciència Política tenen un total de 33 professors, el 76% dels quals ha assolit el grau de doctor, i un total de 378 consultors responsables de l'atenció docent de les assignatures que formen les titulacions objecte d'avaluació, un 49% dels quals ha assolit el grau de doctor.

L'equip docent que intervé^{*} en les assignatures de màster és integrat per un total de 12 professors propis i 56 consultors. El 89% del professorat propi ha assolit el títol de doctor i té una experiència docent i de recerca consolidada. El 50% d'aquest professorat ha obtingut la valoració sobre la seva activitat de recerca amb el reconeixement d'un o més trams de recerca. El 78% ha obtingut la valoració sobre la seva activitat docent amb el reconeixement d'un o més trams docents. Al [web dels Estudis](#) i al de l'[IN3](#) es poden consultar amb detall les publicacions i les participacions en congressos dels grups de recerca.

El 63% dels consultors que intervé en les assignatures de màster té experiència docent i experiència professional en bufets d'advocats, en institucions públiques o en organismes no públics (associacions, fundacions, ONG...), i en general ocupen càrrecs de responsabilitat.

L'equip docent que intervé^{*} en les assignatures de primer curs (bàsiques) és integrat per un total de 14 professors propis i 95 consultors. El 36% del professorat propi té més de 10 anys d'experiència docent universitària, el 43% té més de 5 anys d'experiència i el 21% té menys de 5 anys d'experiència. El professorat propi que intervé en les assignatures bàsiques té una àmplia experiència en el camp de coneixement de les assignatures que formen el primer curs i la selecció de consultors que intervenen en aquestes assignatures es fonamenta a garantir que tenen l'experiència docent i professional requerida per a fer una atenció, un seguiment i una avaluació especials del procés d'aprenentatge dels estudiants. El 54% dels consultors que intervé en aquestes assignatures té experiència docent i un 64% té experiència en el camp professional.

Finalment, l'equip docent que intervé^{*} en les assignatures de treball final (de grau i màster) i en el pràcticum és integrat per un total de 6 professors propis i 41 consultors. El 83% del professorat propi ha assolit el títol de doctor i té una experiència docent i de recerca consolidada. El 67% d'aquest professorat ha obtingut la valoració sobre la seva activitat de recerca amb el reconeixement d'un o més trams de recerca. El 50% ha obtingut la valoració sobre la seva activitat docent amb el reconeixement d'un o més trams docents. Com s'ha apuntat anteriorment, el consultor de la UOC, i especialment el consultor amb atenció docent de les assignatures de treball final i pràcticum, té una experiència professional i acadèmica consolidada en l'àrea de coneixement de la titulació i es fa una acurada selecció dels professionals que intervenen en aquestes assignatures, per a garantir que tenen l'experiència docent i professional requerida. El 68% dels consultors que tenen experiència acadèmica ha assolit el grau de doctor o està en procés d'assolir-lo, mostra de l'activitat de recerca que desenvolupa. El 46% dels consultors té experiència professional en càrrecs de responsabilitat en institucions públiques o jurídiques.

Els informes de seguiment de les titulacions mostren les taxes de rendiment i èxit de les assignatures i la satisfacció global dels estudiants amb les assignatures, i també la satisfacció dels estudiants amb l'acció de consultoria i el sistema d'avaluació. La mitjana de satisfacció amb la consultoria és bona o molt bona, situada entre el 78,8% i el 89,2% d'estudiants satisfets o molt satisfets. Cada semestre es fa un seguiment dels resultats obtinguts per cada assignatura per part de la direcció de programa. Alguns dels

^{*} Professorat que intervé en les assignatures amb docència.

mecanismes de seguiment i millora de la qualitat docent que s'apliquen i que reverteixen en la satisfacció de les assignatures són les reunions de l'equip docent per a coordinar l'acció docent desenvolupada, tal com es descriu en l'estàndard 6.

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per a desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

L'activitat acadèmica del professorat propi integra el conjunt de funcions que ha d'assumir el professorat propi al llarg de la seva carrera acadèmica i inclou l'activitat docent i d'innovació, l'activitat de recerca i transferència i la difusió de coneixement i l'activitat institucional. Mitjançant un pla de dedicació acadèmica, la universitat disposa dels mecanismes per a assegurar l'acompliment de la càrrega acadèmica de la universitat i el dimensionament correcte dels equips acadèmics. La direcció d'estudis és responsable que el conjunt d'activitat acadèmica del professorat cobreixi les necessitats docents i la resta d'objectius estratègics del professorat i dels estudis.

La necessitat de nous consultors es determina cada semestre segons el nombre d'estudiants matriculats, però també fruit de l'anàlisi que es fa semestralment dels indicadors de satisfacció de l'acció de consultoria, tal com es mostra en els informes de seguiment. A partir de la definició dels perfils acadèmics i professionals previstos als estudis, s'inicia la convocatòria per a la selecció de personal docent col·laborador nou. Es prioritzen candidatures amb una àmplia experiència en el món professional o especialització acadèmica i investigadora en l'àmbit de cada assignatura. Això facilita una acció docent contextualitzada i aplicada. L'espai web [Uneix-te al nostre equip](#) recull la informació del procés de selecció.

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per a millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat.

Cada assignatura es desenvolupa sota la responsabilitat d'un professor responsable d'assignatura (PRA) que és expert en la matèria o l'àmbit disciplinari. El disseny, la implantació i el seguiment del procés d'aprenentatge per a cada assignatura, incloses la definició dels recursos i les activitats, la planificació acadèmica i la selecció i coordinació de l'equip de consultors, com també l'avaluació i la qualificació dels estudiants, són responsabilitat del professor responsable d'assignatura. El consultor actua com a referent i guia de l'estudiant, dinamitza l'acció formativa des del moment d'inici fins a l'avaluació final, segueix l'activitat de l'estudiant, modera discussions i debats, resol dubtes sobre la matèria i avalua tot el procés d'aprenentatge, de manera que garanteix una formació personalitzada.

Quan el professorat propi accedeix a la UOC s'integra dins d'un pla d'acolliment que l'orienta en la metodologia docent, les funcions del professorat, la missió, els valors i el disseny organitzatiu de la institució. Durant el primer mes d'estada a la UOC es dissenya un pla d'acompanyament amb l'assignació d'un mentor o mentora, triat entre el professorat dels estudis o el centre a què s'adsciu. Aquest pla d'acolliment inclou el treball col·laboratiu professorat- consultor.

L'acollida i la formació inicial per a nous consultors es fa a començament del semestre, un cop han estat seleccionats. Aquesta formació (d'un mes de durada aproximadament) té els objectius següents.

- Tenir una visió àmplia del Campus com a entorn virtual en què hi ha la docència però també tota la informació i la gestió de la institució.
- Conèixer, provar, analitzar i valorar el funcionament del Campus en general i de l'aula virtual en particular.
- Conèixer el Campus Virtual amb una doble perspectiva: com a usuaris i com a responsables d'una aula virtual.

A banda, també permet acompanyar els consultors en les seves primeres accions com a responsables docents d'una aula. En aquests cursos els consultors utilitzen el mateix tipus de metodologia i espai virtual que després faran servir en la seva assignatura. Un cop integrat en els estudis, el professorat propi disposa d'espais de suport destinats a proporcionar informació sobre els aspectes que els són necessaris i útils per a desenvolupar la seva tasca com a professors (espai Aplicacions específiques de la IntraUOC de la Universitat i el suport dels operatius de Tecnologia Educativa i Suport docència). Actualment es dissenya un espai web de suport al professorat que permetrà recollir informació i eines per a l'activitat docent, formació contínua, recursos i bones pràctiques i un espai d'atenció de consultes. Les eines que té el professorat a la seva disposició li permeten una coordinació de la docència juntament amb el consultor. Tanmateix, el consultor de la UOC disposa [d'espais de suport](#) destinats a proporcionar informació i eines per al desenvolupament de la seva activitat docent. El suport metodològic rebut és

valorat, per part dels docents col·laboradors, en un 4,3 en una escala d'1 al 5 en l'enquesta que es va passar el curs 2013-14, on també es demanava la valoració sobre el funcionament de la titulació durant el semestre i el suport rebut per part de la universitat.

Al llarg del semestre, es programen accions de formació contínua específiques sobre aspectes que són necessaris i útils per al desenvolupament de la docència en diversos àmbits: metodològic, comunicació en entorns educatius virtuals, gestió de la informació, web 2.0, jurídic, etc. A més, la UOC organitza bianualment la [Jornada UOC de Personal Docent Col·laborador](#), en la qual els consultors poden assistir presencialment a diferents tallers pràctics on es treballen eines pedagògiques o noves aplicacions per a la millora contínua de l'activitat docent. D'altra banda, pel que fa als estudis i des del 2010, s'organitza anualment la [Jornada de Docència del Dret i TIC](#). Aquesta jornada té per objectiu compartir experiències docents del dret per mitjà de plataformes virtuals i és un fòrum per a compartir bones pràctiques no només entre el professorat i els col·laboradors de la UOC, sinó entre els membres de la comunitat universitària en general.

La Universitat disposa d'un programa intern per al desenvolupament de la innovació docent per part del professorat propi de la Universitat. El programa APLICA té com a objectiu la concessió d'ajudes per al finançament d'iniciatives i projectes pilot que tinguin com a finalitat desenvolupar projectes d'innovació en els àmbits de la pràctica docent i de la gestió universitària ([Aparador d'innovació](#)). En molts dels projectes que es desenvolupen el consultor és usuari principal i agent clau.

La Universitat garanteix, mitjançant el document de política de professorat, els mecanismes que defineixen la progressió del professorat propi en la institució, segons un sistema objectiu d'avaluació i promoció basat en el reconeixement extern de l'AQU i intern de la mateixa Universitat dels mèrits i la qualitat de l'activitat docent (Docentia) i de recerca (Sexennis) duta a terme.

L'any 2008, l'agència de qualitat AQU va aprovar el [Manual d'avaluació de la qualitat docent del professorat](#). D'ençà de la seva aprovació s'han dut a terme 4 convocatòries. L'objectiu de l'avaluació de l'activitat docent del professorat és la millora contínua de l'equip docent i és un dels mecanismes de què disposa la Universitat per a garantir la qualitat de l'equip propi. L'avaluació del professorat propi inclou els mecanismes de coordinació amb l'equip de consultors i les accions envers les seves assignatures fruit de l'avaluació dels resultats acadèmics. La Universitat té com a repte definir un mecanisme per a l'avaluació de l'activitat docent dels consultors, més enllà de l'avaluació dels indicadors de rendiment i la satisfacció d'aula que es revisen cada semestre.

La informació per a la consecució dels mèrits interns i externs està disponible a l'espai IntraUOC de la Universitat.

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica

Pla d'acció tutorial

El Pla d'acció tutorial és el conjunt d'accions sistemàtiques i coordinades que tenen per objecte guiar, supervisar i acompanyar l'estudiant al llarg dels seus estudis amb l'objectiu de contribuir a l'èxit acadèmic i la formació integral del futur professional. Cada programa planifica les seves pròpies estratègies d'orientació i tutorització dels estudiants tenint en compte les necessitats dels estudiants, els seus perfils i l'evolució. Aquest pla de tutoria, adaptat a cadascun dels estudis segons el perfil de l'estudiant, està sotmès a un procés constant de revisió i de millora per part dels docents. Per exemple, en el cas del grau en Dret, hi ha un pla d'acció tutorial específic adaptat a les necessitats dels seus estudiants.

A més, es fa una selecció acurada dels tutors nous i es presta una atenció especial a la seva formació inicial per part de la direcció del programa i de Serveis d'Assessorament per a assegurar un bon coneixement de la titulació i la prestació d'una atenció personalitzada i de qualitat als estudiants.

Finalment, es vetlla per a assegurar la coordinació i, en aquest sentit, a la sala de tutors del Campus Virtual es traslladen als tutors els criteris acadèmics i les recomanacions de matrícula que estableix la direcció del programa i se'ls dóna suport en la seva tasca.

Tal com apareix en els informes de seguiment, la figura del tutor està ben valorada per part dels estudiants.

2012-13	Satisfacció amb la tutoria	Orientació amb el pla d'estudis	Assessorament en la matrícula	Respon en el termini adequat	Respon amb claredat	Núm respost	Núm enquest
Grau en Dret	71,9%	73,4%	77,8%	83,5%	82,4%	484	2.484
Grau en Criminologia	72,4%	74,2%	79,4%	81,6%	80,1%	259	948
MU en Fiscalitat	85,7%	83,3%	85,7%	85,4%	88,1%	43	246
MU en Anàlisi Política	57,9%	52,6%	57,9%	79,0%	68,4%	19	86
Mitjana UOC	70,9%	73,2%	77,0%	83,5%	80,2%	7.822	33.821

Font: Enquesta final de curs: percentatge d'estudiants que valoren com a molt satisfactori (5) o satisfactori (4) d'una escala 1 a 5.

La comparació per programes de les dades de la taula anterior mostra un nivell de satisfacció amb la tutoria que supera la mitjana de la UOC, a excepció del màster universitari en Anàlisi Política, que està uns punts per sota. Malgrat que el nombre de respostes és relativament baix respecte del total, aquest indicador apunta la necessitat de dissenyar accions de millora de l'acció tutorial que facin augmentar l'índex de satisfacció dels estudiants.

Atenció a la diversitat funcional

Per a fer avançar [el compromís amb la garantia de l'accessibilitat](#), la UOC ha creat el Programa d'accessibilitat pel foment i la coordinació i la posada en marxa dels principis i els plans d'actuació acordats pel Comitè de Direcció Executiu en aquest àmbit, que es concreta actualment en el [Pla d'atenció a la diversitat funcional 2013-14](#).

[El catàleg de serveis](#) que ofereix la Universitat als estudiants amb discapacitat es concreta en un servei d'acollida i seguiment dels estudiants des del moment de la matrícula, l'adaptació dels materials didàctics a las característiques personals de l'estudiant, l'accessibilitat de la plataforma d'aprenentatge, etc.

La [Guia 2014 de Fundació Universia](#) reflecteix el nombre d'estudiants matriculats amb discapacitat el curs 2012-13. La UOC és la universitat catalana amb un nombre més elevat d'estudiants amb discapacitat (793), seguida de la Universitat de Barcelona (654) i en tercer lloc la Universitat Politècnica de Catalunya (150).

Orientació professional

L'any 2010 es fa el primer estudi de necessitats d'orientació dels estudiants i fruit de l'experiència d'aquests anys es crea l'espai de [Millora professional](#) al web d'Alumni, on es recullen recursos i

actuacions fetes per a potenciar l'ocupabilitat dels estudiants i graduats de la UOC. Es pot trobar el [Decàleg d'Orientació Professional](#), vídeos de formacions fetes per als graduats, [Eines per a impulsar la teva carrera professional](#), [Dissenya el teu currículum de manera eficaç](#), [Màrqueting personal en l'entorn 2.0](#) i un espai amb diversos recursos professionals que es van actualitzant freqüentment.

El 2012 es posa en marxa la [Borsa de Treball](#), on s'ofereixen ofertes laborals i de pràctiques. També es potencien iniciatives de *networking* per part de la comunitat de UOC Alumni que posen en relació els estudiants i graduats amb diferents sectors professionals ([UOCmeet](#), [jornades Alumni...](#)), i s'organitzen trobades per a tractar temes d'interès dels estudiants com l'ocupabilitat, el *coworking*, l'emprenedoria, etc.

A mitjan 2012 es reedita l'estudi de necessitats i s'entra en una fase més activa en els plantejaments d'orientació. L'activitat de UOC Alumni es consolida en diferents sectors i es creen dues plataformes col·laboratives adreçades a fomentar el *networking* i el contacte amb el teixit productiu: [Cotalent](#) (per a l'intercanvi de coneixements i experiències) i [UOC ON](#) (aplicació social de la Universitat dirigida a crear una xarxa d'estudiants, titulats i professionals). Finalment, i com a conseqüència del darrer estudi de necessitats i de la situació econòmica i atur de l'entorn, es decideix posar en marxa el Servei d'Orientació Professional (juny 2014) en el marc del conveni que se signa amb la Secretaria d'Universitats i Recerca i el SOC.

Durant el curs 2012-13 es van organitzar activitats adreçades als estudiants i també al públic en general, amb l'objectiu d'apropar el món professional, noves tendències i sortides professional.

Servei d'Atenció

El [Servei d'Atenció](#) ha millorat la interfície de relació amb l'estudiant, ha ampliat els canals de comunicació i aproximació i disposa, en aquest moment, d'indicadors per al seguiment i la millora del Servei, tal com s'explica en el punt 3.5. Els membres del CAI valoren molt positivament les millores introduïdes en el servei d'atenció amb relació al temps de resposta i l'adequació d'aquesta.

5.2. Recursos materials disponibles

Centres de suport

La UOC disposa d'una [xarxa territorial](#) constituïda per 17 seus i 50 punts UOC. Les seus territorials també organitzen [activitats adreçades als estudiants](#). Anualment es fa una [memòria d'activitats](#) de la xarxa territorial que és accessible des del portal de la Universitat.

El Campus Virtual

Al Campus Virtual l'estudiant hi troba tots els serveis i els espais necessaris per a desenvolupar-se a la universitat en xarxa: secretaria, biblioteca, anuncis, notícies, fòrums, mobilitat, carnet, accés a les aules i el correu electrònic.

L'aula virtual és l'espai del Campus on es produeix l'intercanvi docent i comunicatiu amb el consultor i els companys d'estudis d'una assignatura concreta i on hi ha disponibles tots els recursos d'aprenentatge per a poder superar amb èxit l'assignatura.

La UOC té una vocació ferma de promoure, implementar i mantenir l'evolució de les aules virtuals, les eines docents i, en general, els recursos per a l'aprenentatge. L'objectiu és facilitar el procés d'ensenyament-aprenentatge dels estudiants:

- usant una metodologia centrada en l'usuari, el mateix estudiant;
- triant la millor eina docent disponible, prioritzant sempre el programari lliure i les eines web 2.0 disponibles a la xarxa;
- complint els estàndards d'*e-learning*;
- integrant eines al Campus de la UOC que siguin interoperables amb altres entorns virtuals d'aprenentatge.

Al web <http://aula.blogs.uoc.edu/> es pot consultar el recull d'eines i serveis per a la configuració de les aules virtuals disponibles en el Campus Virtual de la UOC.

Recursos d'aprenentatge

Els recursos són molt diversos: mòduls de contingut que la UOC elabora amb experts en la matèria de prestigi professional i acadèmic reconegut, llibres i manuals, articles de revista, programari, reculls de pràctiques i proves d'avaluació de semestres anteriors, accés a bases de dades, etc.

Els materials que la mateixa UOC elabora per mitjà d'encàrrecs que els professors fan a experts en les diferents matèries (el 2013 un 26% dels nostres autors van ser els mateixos professors de la UOC), s'editen en multiformat (PDF, Epub, Mobipocket i Daisy) i passen processos de tractament didàctic, correcció o traducció lingüística i maquetació. El professorat, juntament amb el suport de l'equip de Biblioteca, fa una revisió semestral dels recursos disponibles a les aules i decideix si cal generar o revisar continguts o si cal gestionar els drets d'autor de continguts ja publicats.

Cada any la UOC fa una inversió en continguts nous i en la renovació i l'actualització dels materials docents propis seguint uns criteris metodològics que es marquen des de la institució.

Tipologies diferents de recursos d'aprenentatge	G. Dret	G. Criminologia	MU Fiscalitat	MU Anàlisi Política
Materials UOC PDF	86%	94%	80%	88%
Materials UOC XML	81%	94%	80%	84%
Mòduls didàctics UOC com a material complementari	33%	6%		
Llibres i col·leccions de textos	3%		5%	
Documents electrònics	66%	29%	25%	32%
Programari	14%	10%		40%
Audiovisuals		16%	15%	36%
Base de dades	98%	100%		
Revistes	2%	3%		
Webs	90%	100%	90%	96%
Cercadors i cerques preuinades	97%	100%	90%	100%
Catàlegs, directoris, normatives i publicacions oficials	64%	23%	40%	4%
Estadístiques	2%			
Activitats	71%		70%	

El percentatge correspon al nombre d'assignatures del programa que fan servir cadascuna de les diferents tipologies.

La taula anterior mostra com els programes avaluats fan ús de diferents recursos en la seva acció docent d'acord amb les necessitats concretes de cada assignatura (bases de dades, materials UOC, programari específic, vídeos...). Això permet disposar de tot un repertori de recursos i de continguts en diferents formats que faciliten la docència del professor i, alhora, obliguen els estudiants a treballar les diverses competències associades a les assignatures.

2012-13	Satisfacció global amb els recursos	Error mostral
Grau en Dret	77,5%	1,5%
Grau en Criminologia	78,2%	2,4%
MU en Fiscalitat	80,8%	5,3%
MU en Anàlisi Política	70,9%	7,9%
Mitjana UOC	72,1%	

Font: Enquesta d'assignatures- Recursos d'Aprenentatge, percentatge d'estudiants que valoren com a molt satisfactori (5) o satisfactori (4) d'una escala 1 a 5.

Com es pot veure en la taula anterior, el grau de satisfacció dels estudiants amb els recursos d'aprenentatge és elevat. Amb relació a la mitjana de la Universitat, la satisfacció dels 4 programes hi està molt a prop o clarament per sobre.

La Biblioteca Virtual de la UOC

La [Biblioteca de la UOC](#) és un centre de recursos i serveis per a l'aprenentatge, la docència i la recerca i forma part de les biblioteques del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), i està integrada en el servei de Préstec Interbibliotecari del CCUC.

El web de la Biblioteca

El web de la Biblioteca Virtual està orientat a l'usuari, amb un servei personalitzat, de proximitat i amb el compromís de qualitat i transparència.

L'accés als recursos es pot fer mitjançant un cercador únic, per temes, per tipologia de recursos i de manera personalitzada. La personalització és un tret molt important de la Biblioteca Virtual, i es poden consultar les informacions per perfils sobre l'accés als recursos i les informacions sobre la prestació dels serveis.

Per a treure el màxim profit als recursos i els serveis disponibles i puguin ser autònoms, els estudiants disposen de materials audiovisuals que ajuden a buscar informació de manera fàcil i ràpida. S'utilitza un vídeo per a informar l'usuari del funcionament de diferents aspectes del servei, com per exemple [com es troba un article](#), o [com es troba un llibre i es demana en préstec](#). A més, hi ha el servei de La Biblioteca respon, atès per bibliotecaris experts, i que ofereix resposta a qualsevol consulta d'una manera totalment personalitzada.

Infraestructura tecnològica

Una gran part de l'activitat de la UOC se serveix de la tecnologia i, per tant, mantenir una infraestructura tecnològica sòlida i moderna sempre ha estat un punt estratègic per a la Universitat. Per a aconseguir la màxima disponibilitat dels serveis se segueixen diferents estratègies: infraestructura amb sistemes redundats en alta disponibilitat, plans de contingència, controls de qualitat i sistemes de monitoratge i vigilància 24x7.

Control de qualitat

Abans que un servei estigui disponible per a l'usuari, segueix un procés de control amb l'objectiu de garantir que el seu funcionament sigui l'adequat. És a dir, que sigui estable i amb un bon rendiment.

La informació de la tecnologia de la UOC és pública i es pot consultar a:

http://www.uoc.edu/portal/ca/tecnologia_uoc/missio/index.html

La UOC monitoritza la disponibilitat del Campus Virtual i tots els seus sistemes i garanteix un percentatge mitjà de servei superior al 99%. En els darrers anys el resultat del servei ha estat el següent:

2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
99,3%	99,5%	99,6%	99,9%	99,7%

Font: Enquesta final de curs: percentatge d'estudiants que valoren molt satisfactori(5) o satisfactori(4) d'una escala 1 a 5

El nivell de satisfacció dels estudiants amb les infraestructures tecnològiques es recull anualment. El resultat de satisfacció és bo i es manté en els diferents anys.

2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
3,9	3,9	3,9	4	4,1

Font: Enquesta de final de curs, mitjana de la puntuació en una escala d'1 a 5

Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

L'ordre en l'exposició d'aquest estàndard respon al desplegament real en el temps de les quatre titulacions objecte d'acreditació: grau en Dret, grau en Criminologia, màster universitari en Anàlisi política i màster universitari en Fiscalitat.

En aquest sentit s'utilitza el grau en Dret per a exposar amb detall elements docents comuns que són presents en les quatre titulacions i que no es descriuen en la resta per a evitar reiteracions.

Grau en Dret

Les taules i les evidències aportades en aquest autoinforme reflecteixen el procés de consolidació de la titulació des del desplegament del programa. Aquest procés s'ha desenvolupat plenament respecte de les assignatures bàsiques i obligatòries tant en el campus en català com en castellà, tot i que en el seu moment es va decidir accelerar-lo amb l'objecte de possibilitar la titulació abans de la data límit indicada en la Llei 34/2006 (IST 2008-09, 2009-10 i 2010-11).

Només resten per desplegar les assignatures optatives següents: Anàlisi econòmica del dret, Dret de les telecomunicacions, Introduction to Common Law, Propietat intel·lectual i Transmissions patrimonials mortis causa.

Els resultats mostren que en termes generals s'han complert els objectius pel que fa a les dades de rendiment acadèmic i a la satisfacció dels estudiants.

Les assignatures seleccionades per part de la Comissió de Titulació del grau en Dret són el resultat d'un procés de reflexió a partir de diverses variables i diversos escenaris i de la participació dels diversos agents implicats en el procés formatiu (estudiants i docents col·laboradors). Les assignatures triades són bàsiques i obligatòries, temàticament representatives dels diversos àmbits del coneixement de les ciències jurídiques i mostren un ventall complet de les competències i els objectius d'aprenentatge que defineixen la titulació, i també els seus diversos nivells d'assoliment. Així mateix, aquest conjunt vol il·lustrar la diversitat de models i activitats d'avaluació utilitzats en el programa.

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge volguts, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les habilitats i els coneixements de la titulació i el seu grau d'assoliment, tal com s'exposarà a continuació, cobreixen les competències i els objectius generals descrits en la Memòria de verificació del grau en Dret i possibiliten l'accés als perfils professionals propis de les ciències jurídiques.

En paral·lel, el conjunt de les competències específiques i transversals que delimiten la titulació tenen la seva correspondència amb els descriptors, presentats en forma de resultats d'aprenentatge, del nivell 2 relatiu al grau del Marco español de cualificaciones para la educación superior (RD 1027/2011).

Amb l'objectiu d'assolir l'acompliment de l'itinerari formatiu de l'assignatura per part dels estudiants, s'ha descrit un procés dividit en quatre etapes que han de seguir els docents cada semestre i que, cal advertir, no responen necessàriament a un criteri d'execució cronològica en línia.

En **primer lloc**, amb l'objecte de garantir la planificació dels aprenentatges, fomentar la coordinació en l'assignatura i en la titulació i potenciar el treball en equip entre tots els agents implicats, es disposa de diversos instruments:

- *Guia de millora de la qualitat docent.*
- *Guia per millorar la qualitat de l'avaluació continuada a través del feedback de les proves d'avaluació continuada als estudiants; Guia per fomentar la comunicació a les aules entre els estudiants i entre els consultors i els estudiants; Guia amb pautes per coordinar/dinamitzar les sales de consultors.*
- Selecció dels PDC amb criteris comuns. Es vol garantir que tant la formació com l'experiència professional dels candidats s'ajusten al perfil adequat.
- Reunions mensuals del programa de Dret, on es reflexiona sobre la pràctica docent i els elements que incideixen en el funcionament de les assignatures.
- Llista de control d'inici de semestre que té per finalitat verificar que hi ha una planificació adequada de l'acció docent en totes les seves dimensions.

- Pla d'acció d'assignatures de Dret Civil : té per objecte coordinar els aprenentatges i les metodologies d'aquesta branca del dret, vertebradora de tota la titulació (vegeu apartat 4.2.).
- Trobades institucionals dels Estudis de Dret i Ciència Política i de la UOC.
- Algunes assignatures han creat els seus propis espais per a potenciar aquesta dimensió (Aula de professors de Dret Civil II - ordenar els arxius, garantir la correcta comunicació entre l'equip docent).

En **segon lloc**, el professor responsable vetlla perquè els recursos didàctics s'adeqüin a les necessitats de l'assignatura i l'aprenentatge de l'estudiant. Cal remarcar que els materials emprats, per exemple, en les assignatures seleccionades, són representatius dels utilitzats en tota la titulació i responen, en termes generals, a l'estadi concret de l'estudiant en el seu itinerari formatiu i la particular rellevància de la competència en el procés d'avaluació. El conjunt d'aquestes variables delimita el contingut majoritàriament teòric o pràctic i el seu grau d'abstracció i generalitat. Els materials didàctics de les assignatures seleccionades són integrats per els següents elements.

- Plans docents: Els plans docents són documents acadèmics vertebradors de l'assignatura corresponent. Recullen les competències, els objectius d'aprenentatge, les recomanacions de matrícula, els materials docents, el sistema d'avaluació contínua, la metodologia i la planificació, el model d'avaluació final i el sistema d'obtenció de la nota final de l'assignatura.
- Mòduls didàctics.
- Guies d'estudi de les unitats d'aprenentatge (GES): Les GES són documents introductoris de les unitats d'aprenentatge que descriuen l'itinerari formatiu avaluable i no avaluable, i que recullen els conceptes més rellevants, bibliografia complementària i, eventualment, actualitzacions normatives no incorporades en els materials. En aquest sentit, cal remarcar que la intensa acció legislativa dels darrers anys i els constants i sobrevinguts canvis normatius han impactat notablement en els materials docents (mòduls). Això no obstant, per mitjà de l'apartat d'Actualització de les GES, s'ha aconseguit adequar-los al contingut de l'ordenament jurídic vigent en cada moment, de manera que s'assegura una formació totalment actualitzada.
- Guia de recursos de l'aula.
- Lectures disponibles a l'aula per mitjà del servei de biblioteca i puntualment amb altres documents i recursos vinculats a una determinada PAC. Les assignatures tenen bibliografia recomanada al Pla docent accessible a l'aula i a la Biblioteca. Del seguiment fet sobre els recursos disponibles a les aules (IST 08/09, 09/10 i 10/11) es desprèn que totes les assignatures disposen d'aquests elements didàctics.
- Bases de dades de la Biblioteca de la UOC (entre altres, Westlaw - Aranzadi, La Ley, VLex, etc.).
- Guia de resolució de les PAC. Aquest document, present en totes les aules, estableix unes pautes i bones pràctiques per a la realització i cita de les fonts emprades en la realització de les PAC.
- Recomanacions per a la gravació d'àudios o vídeos.
- Recomanacions per la realització de qüestionaris.
- Proposta de solució de les PAC, dels dictàmens del Pràcticum, dels dictàmens del TGF, i retorn individualitzat (per mitjà del registre d'avaluació contínua - RAC), particularment als estudiants amb una C- i C+, ja que són els que tenen més risc de no seguir l'AC.
- Espai de síntesi: La darrera setmana del curs, després de la qualificació final de l'AC i abans del primer torn de les proves finals, s'activa aquest espai, on l'equip docent atén els dubtes i les consultes dels estudiants, o bé, en alguna assignatura (Dret civil II) es comparteix amb els estudiants un resum dels coneixements bàsics del curs amb la possibilitat de fer un test d'autoavaluació per a facilitar l'estudi de cara a les proves finals.
- Proposta de solució de les proves d'avaluació final – PAF.
- En el marc de l'assignatura de Dret financer i tributari I: dossier de premsa de l'assignatura; *Guia per l'elaboració de les PAC*; *Guia per a l'actualització de les GES*; *Guia per a fer el retorn de l'avaluació als estudiants i el seu contingut*.
- En el marc del TFG: Fitxa per a elaborar el dossier d'aprenentatge; Exemple de dossier d'aprenentatge; *Guia per a l'elaboració del projecte de recerca*; i Plantilla per a l'elaboració del projecte de recerca.
- Organització de jornades de caràcter científic i professional, obertes a estudiants, professionals i acadèmia; i també la *Revista Internet, Dret i Política* dels Estudis de Dret i Ciència Política.

La valoració dels recursos d'aprenentatge de la titulació, tal com es recull en els informes de seguiment de la titulació (IST), ha experimentat una millora constant en els darrers cursos (han passat del 67,4% al 77,5%).

En **tercer lloc**, el professor responsable descriu l'estratègia més idònia per a garantir l'assoliment de les habilitats, les competències i els objectius d'aprenentatge per part de l'estudiant i que es plasma en la creació de les proves d'avaluació contínua (PAC). En aquest sentit, el docent té a la seva disposició i empra una àmplia tipologia de mètodes. A tall d'exemple: preguntes teòriques breus, cerca de material normatiu, anàlisi de textos, resolució de casos pràctics, relació de conceptes, dictàmens, debats, qüestionaris, presentacions orals, simulacions, models de ressenya de sentències, etc. Amb tot, es pot dir que predominen les metodologies següents: exposició teòrica virtual (per mitjà de text, vídeo o àudio), instrucció programada per mitjà de la lectura de documentació científico-tècnica especialitzada, estudi de casos, *learning by doing*, aprenentatge cooperatiu, i també l'aprenentatge basat en problemes i en projectes.

L'organització anual (des de l'any 2010) de les Jornades de Dret i TIC, de caràcter internacional, dirigides a compartir experiències didàctiques i a exposar les innovacions docents i metodològiques, és una mostra de la tipologia, la riquesa i l'avantguarda de l'acció pedagògica seguida a la titulació. La publicació d'una monografia anual que recull totes aquestes experiències n'assegura la difusió i posiciona els Estudis de Dret i Ciència Política com a referent en aquest àmbit.

Cal remarcar que aquests mètodes són utilitzats amb intensitat diversa segons dos paràmetres fonamentals i absolutament interrelacionats: la rellevància que a cada assignatura es vol imprimir a les competències i els resultats d'aprenentatge que la descriuen, d'una banda, i l'estadi en el qual es troba l'estudiant dins del seu itinerari formatiu, de l'altra.

Finalment, com a **quarta fase** d'aquest procés, la titulació disposa de dues eines per a verificar l'assoliment dels objectius definits al començament de cada semestre, analitzar el transcurs de l'activitat docent i les eventuals incidències i, especialment, definir possibles accions de millora:

- Els informes de tancament de les assignatures asseguruen una avaluació semestral per part del professorat responsable de l'assoliment de les competències i els resultats d'aprenentatge definits en la memòria del grau en Dret.
- Els comitès d'avaluació de les assignatures, integrats per membres del claustre de professors, permeten una anàlisi constructiva de l'estat i l'evolució de l'assignatura en el conjunt del pla d'estudis i, com es veurà, un espai per a identificar bones pràctiques i accions de millora.

Aquesta estructura de garantia de la qualitat docent breument descrita és present en totes les assignatures. En el cas de les pràctiques (Pràcticum) i del Treball final de grau (TFG), ateses les seves particularitats i, especialment, el seu caràcter culminador del procés d'aprenentatge, volem remarcar el següent:

Els mètodes implantats a la UOC a fi que els estudiants facin les pràctiques exigides en la titulació presenten múltiples variants, tot i que, en termes generals, es mouen entre dues coordenades: virtuals o presencials (o una combinació d'ambdues). En el grau en Dret, s'ha optat per un sistema virtual asíncron, per mitjà d'un simulador, perquè és respectuós amb el principi d'igualtat d'oportunitats dels nostres estudiants i amb el principi d'exigència i qualitat. Especialment perquè, tenint en compte la tipologia dels nostres estudiants (que simultaniègen els estudis amb la feina), com també la seva dispersió geogràfica, aquest model és el que millor s'adapta a la seva situació personal. En segon lloc, aquest model és també respectuós amb el principi d'igualtat d'oportunitats, ja que universalitza el seu accés a tots els estudiants amb independència de la seva localització i la seva situació personal i professional. I, en tercer lloc, perquè aquest model, dirigit per excel·lents professors i professionals, d'acord amb el que preveu el pla docent i les diverses activitats avaluable, assegura i uniformitza el treball i l'assoliment de les competències associades al perfil professional de la titulació i, sobretot, estandarditza el nivell d'exigència.

Al llarg del semestre, per mitjà d'una variada tipologia d'exercicis que tenen el format d'expedients professionals, es vertebrava una experiència formativa que submergeix l'estudiant en el món professional i reproduïx les seves condicions ambientals (es treballen habilitats comunicatives, informes, demandes, contestacions, interrogatoris, al·legacions, comunicació d'estratègies processals i de despatx d'advocats). En aquest escenari, l'estudiant ha de proporcionar evidències tangibles del seu treball i de l'assoliment de totes les competències que formen la titulació. En aquest sentit, la figura del docent, expert amb una dilatada experiència professional, és cabdal, ja que, per mitjà de diversos punts de control, assegura la dedicació apropiada i el progrés de l'estudiant respecte als objectius plantejats inicialment.

L'estructura del TFG vol combinar simultàniament una dimensió de pràctica jurídica i recerca, que sigui capaç de culminar el procés d'aprenentatge seguit al llarg de la titulació. A partir de la tutela i l'orientació de docents particularment avesats a la recerca o amb una dilatada experiència professional, es proposa

als alumnes la realització d'un conjunt d'activitats avaluable que permeti l'assoliment integral del conjunt de competències i habilitats del grau en Dret. En concret, la planificació de l'aprenentatge parteix de la pràctica jurídica amb l'elaboració de dos dictàmens (un de dret públic i un de dret privat), i s'acompanya d'un debat on es contextualitza alguna temàtica relacionada amb els dictàmens i es posa èmfasi en el seu impacte en la societat. Un cop feta aquesta tasca, s'aborda el projecte de recerca, en què l'alumnat, amb l'experiència acumulada, pot proposar un tema relacionat amb les temàtiques treballades per mitjà dels dictàmens i del debat, per tal de continuar endinsant-se en aquest, ara, però, des d'una perspectiva de recerca acadèmica. Aquesta darrera peça no comporta el desenvolupament d'una memòria, ja que la part temàtica es treballa mitjançant els dictàmens, el debat i el projecte. Així, doncs, el que demanem a l'alumnat amb el projecte és que sigui capaç de dissenyar l'estructura d'una futura memòria. L'objectiu d'aquest itinerari formatiu és assolir els resultats d'aprenentatge mitjançant el treball competencial i la culminació d'un grau mitjançant activitats que permetin demostrar que l'alumnat té les destreses pròpies d'un graduat en Dret.

Com a valoració final d'aquest apartat, cal dir que la titulació garanteix que l'estudiant, quan finalitza els seus estudis, ha treballat tot el mapa de competències descrit en la memòria. No obstant això, s'ha detectat que algunes assignatures (com per exemple, Dret mercantil I, o bé, Dret civil II) presenten algunes dificultats per a assolir-les. Per mitjà del Comitè d'Avaluació d'assignatures es posarà en marxa un pla d'acció de cara als propers semestres amb l'objectiu d'enfortir el treball d'aquestes habilitats (vegeu l'apartat 4.2.).

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge volguts i és públic.

El sistema d'avaluació de les assignatures es descriu en el Pla docent i està a disposició de l'estudiant des del començament del semestre. En el cas que l'alumne segueixi l'avaluació contínua (AC), cadascuna de les PAC concreta, al seu torn, de manera específica el valor de cadascun dels exercicis que la integren. La nota obtinguda en l'AC es creua amb una prova presencial que, segons els objectius de l'assignatura, pot ser una prova de síntesi o bé una prova de validació. Si l'alumne no opta per seguir l'AC, o bé ho fa però no la supera, aleshores ha de fer un examen presencial.

És important advertir que les proves de síntesi, les proves de validació i els exàmens estan configurats com un estadi innescindible de l'itinerari formatiu de l'assignatura. Per aquest motiu, i amb l'objectiu de culminar el procés d'aprenentatge, es posa a disposició de l'estudiant les propostes de solució de totes proves.

El sistema d'avaluació emprat està íntimament unit a la metodologia docent i aquesta a la competència que es vol assolir. La cerca d'informació, la interpretació de textos i sentències, la síntesi i l'anàlisi de supòsits teòrics o pràctics, redacció de dictàmens, els tests, entre altres, són alguns dels canals per a avaluar les habilitats dels alumnes. En paral·lel, les assignatures seleccionades també són representatives de diverses innovacions metodològiques: Langblog; qüestionaris de Moodle; simulacions; aula centrada en l'activitat (com per exemple a Dret mercantil II).

Altres assignatures de la titulació també han emprat les eines següents: BBFòrum - fòrum per a fer debats; Wikispaces; BlackBoard; E-LearnCourt.

Les assignatures també combinen activitats no avaluable. Per exemple, en l'assignatura Dret financer i tributari I, es fan debats no avaluable relacionats amb els temes de l'assignatura a partir de notícies d'actualitat, o bé activitats d'autoavaluació. A Dret mercantil II, també s'han articulats debats a partir de la Sentència de la setmana.

S'ha incorporat aquesta informació a les fitxes de totes les assignatures, i això ha possibilitat que l'estudiant les pugui tenir en compte des del mateix moment de la matrícula, en els plans docents, en les PAC i en els espais de comunicació de les aules (tauler).

Al llarg de tot el període objecte d'avaluació, s'ha desenvolupat el projecte de Millora de la qualitat docent «L'Avaluació de les competències professionals a través de les tecnologies de la informació i la comunicació» (AGAUR).

En el marc del Pràcticum se segueix exclusivament un model d'avaluació contínua. El consultor fa d'advocat i tutoritza l'aprenentatge dels estudiants (que fan el paper de passants) al llarg de tot aquest procés. Els estudiants han de fer quatre encàrrecs i diversos subencàrrecs (tasques complementàries). Mitjançant un seguit de missatges, el titular del despatx fa comentaris sobre els encàrrecs i dona notícies del desenvolupament dels assumptes en els quals treballen. Els casos són supòsits reals o inspirats en casos reals. A més dels casos processals (que inclouen la realització d'actuacions orals en judici), i igual com succeeix realment en l'exercici de l'advocacia, en el Pràcticum es treballen també assumptes no

estrictament judicials que es desenvolupen sobre la base de les consultes plantejades pels clients, que necessiten l'assessorament de l'advocat per a resoldre o obtenir orientació sobre les diferents qüestions jurídiques que se'ls presenten.

En el marc del TFG se segueix exclusivament un model d'avaluació contínua i cada activitat és pensada per a treballar les competències de l'assignatura. Amb la intenció de complir aquesta premissa, el TFG emprava una variada tipologia de metodologies docents –*blending* de metodologies– i models d'avaluació (per exemple, Dossier d'aprenentatge) que calibren el grau d'assoliment de les competències tant individualment com grupalment.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Les dades de matrícula i el seu increment progressiu i constant (malgrat l'escenari de dificultat que ha patit l'economia del país en els darrers anys) evidencien la consolidació de la titulació com a aposta formativa de qualitat i àmpliament acceptada i reconeguda pels operadors jurídics.

Pel que fa a resultats acadèmics, aquests estan clarament per sobre els mínims compromesos en la memòria del grau, ja que la taxa rendiment, compromesa en un mínim del 65%, es manté en els darrers semestres per sobre del 70% (en concret, el primer semestre 2013-14, 74,15%) i la taxa èxit, compromesa a mantenir-la en un 90%, ha oscil·lat invariablement en els darrers semestres al voltant d'aquest valor.

Els indicadors també són força positius pel que fa a seguiment de l'AC (que és superior al 80%) i Superen/Segueixen AC (que ha estat per sobre del 90% –menys el primer semestre 2013-14, que ha patit un descens i, als efectes de prendre les mesures pertinents, cal avaluar si és puntual o es consolida–).

Per tant, pel que fa a resultats acadèmics, es pot concloure que són molt positius atenent a tots els indicadors considerats.

Amb relació a les taxes de satisfacció, les dades mostren un grau de satisfacció general molt elevat (es mantenen molt per sobre del 80% al llarg de molts semestres), tot i que no s'ha aconseguit superar el llindar del 85%. Entrant en el detall, els indicadors relatius a la consultoria, recursos d'aprenentatge i sistema d'avaluació es mouen en una forquilla que oscil·la respectivament entre el 81% i el 76%). Són paràmetres molt significatius, especialment, amb relació als recursos d'aprenentatge, si es té en compte l'espiral reformista que ha patit gran part de l'ordenament jurídic en els darrers anys i les dificultats per a adaptar (amb rapidesa) els materials docents a aquests canvis constants i sobrevinguts. És en aquest estadi, on l'apartat «Actualitzacions» de les GES, anteriorment citat, posen de manifest la seva rellevància i utilitat. Tots aquests paràmetres, a més a més, es caracteritzen per la seva estabilitat, ja que presenten una oscil·lació en el temps poc significativa. Tenint en compte que es tracta d'índexs significativament elevats, només es pot extreure una valoració positiva d'aquesta constància.

Les dades relatives a l'abandonament són elevades. Les particularitats de l'arquetip d'estudiant a distància (que simultanieja els estudis amb obligacions professionals i familiars), expliquen aquest fenomen. En el marc del programa de Dret s'han dut a terme enquestes amb els estudiants amb l'objectiu d'esbrinar els motius que provoquen l'abandonament de l'avaluació contínua i així atacar aquest fenomen. La tipologia extrauniversitària d'aquestes causes («Dificultat per conciliar els estudis amb la família» i «Dificultat per compatibilitzar els estudis amb la vida professional») evidencia les dificultats per a implantar mesures acadèmiques efectives per a mitigar-ne els efectes. No obstant això, com s'exposarà a continuació, s'han pres mesures per a intentar reconduir aquestes dades en el col·lectiu d'estudiants novells, especialment procliu a patir aquest fenomen, i a les assignatures amb taxes d'èxit i rendiment més baixes.

Amb relació als alumnes graduats, novament les característiques personals, familiars i professionals d'aquest tipus d'estudiants impacta a la baixa en el nombre de crèdits matriculats per semestre i, consegüentment, alenteix la finalització dels seus estudis. No obstant això, s'experimenta un increment progressiu del seu nombre (que passa de 4, el curs 2010-11, a 73, el 2012-13) tot esperant que aquest patró de creixement es mantingui en els propers semestres.

Finalment, amb relació al Pràcticum i el TFG, les dades de rendiment (respectivament, 97,67% i 100%); èxit (respectivament, 100% i 100%); seguiment AC (respectivament, 97,6% i 95,2%); superen/segueixen AC (respectivament, 100% i 96,3%), i satisfacció (respectivament, 86,4% i 100%) són il·lustratives d'un model metodològic i d'avaluació particularment idoni.

Malgrat que aquests resultats generals de la titulació són molt positius, per mitjà de la Comissió d'Avaluació d'Assignatures s'han detectat diversos àmbits susceptibles de millora. De fet, algunes de les assignatures seleccionades per a aquest procés d'acreditació presenten aquesta particularitat. Amb

aquesta finalitat i seguint el fil dels informes de seguiment anteriors, s'han posat en marxa els següents plans d'acció, que incorporen execucions i accions de millora pels propers semestres atenent a dues variables: necessitats específiques d'un col·lectiu concret d'estudiants i indicadors d'èxit, rendiment i satisfacció baixos.

- **Pla d'acció de les assignatures amb una taxa de rendiment i èxit baixes;** Dret administratiu I; Dret penal I; Fonaments històrics del dret, i Dret constitucional (vegeu apartat 4.2.).
- **Pla d'acció de les assignatures amb una taxa de satisfacció baixa;** Dret del medi ambient; Dret de la funció pública; Dret i religions; Drets humans; Tècniques d'expressió, argumentació i negociació; Dret de les activitats turístiques, i Teoria i pràctica de la prova (vegeu apartat 4.2.).
- **Pla d'acció per a lluitar contra l'abandonament a les assignatures de primera matrícula.** Aquest pla es complementa amb el Pla d'acció de la funció tutorial i la previsió d'accions específiques pels alumnes novells: Introducció al dret; Fonaments històrics del dret; Sistema constitucional espanyol; Dret civil I, i Política i societat (vegeu apartat 4.2.).

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Actualment no hi ha dades disponibles d'inserció laboral dels graduats en Dret, ja que el seu volum encara és poc significatiu. Malgrat tot, fins que no disposem d'aquestes dades i amb l'objecte de proporcionar una orientació als estudiants que estan en la fase final del seu itinerari formatiu, se'ls informa sobre les diverses sortides professionals que ofereix el grau en Dret. Així mateix, també se'ls facilita informació sobre una àmplia oferta formativa de postgrau i màster amb l'objectiu d'incrementar la seva ocupabilitat.

D'altra banda, la UOC disposa d'una enquesta adreçada als estudiants acabats de graduar. En referència a les dades obtingudes en l'enquesta del darrer curs 2012-13 destaquen les dades següents:

- El 29,6% dels enquestats considera que el grau en Dret té bones sortides professionals i el 41,4% va triar aquesta titulació per a millorar professionalment.
- Dels estudiants que han compaginat feina i estudis en gairebé un 53% dels casos el programa de Dret estava relacionat amb la feina que desenvolupaven.
- Un 61,2% està molt d'acord que la formació rebuda li ha permès millorar les seves capacitats per a l'activitat professional. En concret,
 - El 17,1% considera que la titulació contribueix a disposar de més oportunitats per a accedir al món laboral.
 - El 14,6% pensa que contribueix a l'estabilitat laboral.
 - El 14,6% considera que la titulació li permetrà canviar de responsabilitat dins de la mateixa empresa.
 - El 12,2% pensa que la titulació li permetrà canviar d'empresa.
 - El 24,4% considera que contribueix a la possibilitat de treballar per compte propi.
 - El 17,1% considera que contribueix a la millora de la seva retribució econòmica.

Finalment, la UOC disposa d'una borsa de treball on es faciliten ofertes de treball als estudiants i graduats, i també un servei d'assessorament professional. A la darrera enquesta de graduats de la UOC es va posar de manifest que gairebé un 28% dels graduats del programa de Dret consultaven sovint aquest servei. La borsa de treball de la Universitat també ofereix als ocupadors la possibilitat de trobar bons candidats per a cobrir les seves necessitats.

Grau en Criminologia

Les taules i les evidències aportades en aquest autoinforme reflecteixen el procés de consolidació de la titulació. El període avaluat ha estat el tercer curs acadèmic des de l'inici del procés de desplegament del programa. Aquest s'ha desenvolupat plenament d'acord amb la programació, amb totes les assignatures planificades actives tant en el campus en català com en castellà. Els resultats mostren que s'han complert els objectius pel que fa a les dades de rendiment acadèmic i a la satisfacció dels estudiants.

Les assignatures escollides per a una avaluació més profunda han estat: Teories criminològiques I, Introducció a la Sociologia, Mètodes quantitius de recerca criminològica, Victimologia, Treball final de grau i Pràcticum. En l'elecció d'aquestes assignatures s'ha tingut en compte que es tracti de matèries troncales, i s'ha seguit un criteri de distribució entre els diversos àmbits de coneixement que conflueixen en la criminologia com a ciència de caràcter essencialment multidisciplinari i una distribució que permeti que hi hagi almenys una assignatura per cada curs acadèmic i que n'hi hagi tant de primer com de segon semestre. També s'ha volgut, a més, que n'hi hagi una de bàsica (Introducció a la sociologia), una d'instrumental (Mètodes quantitius, que és fonamental per a la formació criminològica) i dues amb continguts eminentment criminològics (Teories criminològiques I i Victimologia).

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge volguts, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació s'han dut a terme d'acord amb la metodologia docent i el model educatiu propi de la UOC, per mitjà de les activitats en l'aula virtual. Atès que ens trobem en fase de desplegament del grau, durant els tres primers cursos acadèmics hem fet un esforç important en la preparació dels recursos d'aprenentatge. Els materials docents han estat, en la major part d'assignatures, encarregats a experts referents en cada àmbit, essencialment professors de diverses universitats, i han estat elaborats de bell nou. En alguns casos, concretament en les assignatures de tipus metodològic, s'han fet adaptacions de materials preexistents que en bona part eren vàlids per a la formació en Criminologia.

La dinamització de les aules s'ha fet essencialment amb dues eines: les guies d'estudis (GES) i les proves d'avaluació contínua (PAC). La introducció d'aquestes eines a l'aula s'ha temporalitzat segons l'estructura modular de cada assignatura. Les assignatures aquí seleccionades, com la major part de les troncales, que són de sis crèdits, s'han estructurat en cinc mòduls. Al començament del període corresponent a cada mòdul es penja la GES, on s'indica l'itinerari d'aprenentatge, els objectius, els continguts i els materials de suport sobre els quals cal treballar. Posteriorment es penja la PAC, amb un termini de resolució, i després la solució, de manera que l'estudiant obté el *feedback* per a verificar l'assoliment dels continguts i els resultats d'aprenentatge.

A partir del curs 2012-13 s'ha fet un esforç important en la planificació del Pràcticum i el Treball final de grau, assignatures que, complint amb el calendari de desplegament, s'han posat en funcionament el semestre de febrer a juny de 2014. Pel que fa al Pràcticum, s'han ofert diverses alternatives per a adequar l'oferta al perfil heterogeni dels estudiants del grau i els diversos interessos i disponibilitat, tenint en compte la seva experiència o la seva possible activitat laboral o professional actual. Les opcions són: a) pràctiques presencials ofertes des del programa a partir de convenis amb institucions o entitats; b) pràctiques proposades pel propi estudiant que han d'estar validades per part de la direcció de programa; c) resolució de supòsits pràctics per mitjà d'una aula virtual; d) pràctiques de recerca empírica. En tots els casos, a més del tutor en les pràctiques presencials al lloc on aquestes es fan, els estudiants tenen el suport d'un consultor.

El Treball final de grau (TFG) també s'ha programat tenint en compte diverses modalitats, amb la idea que es pugui adaptar a l'orientació al futur que cada estudiant vulgui donar al seu currículum acadèmic. Així, l'estudiant pot triar entre un treball de tipus professional i un altre de recerca. En cas que l'estudiant vulgui fer un treball de recerca no només de base documental o amb fonts secundàries sinó que tingui una part rellevant treball de camp, pot combinar el TFG amb les pràctiques de recerca empírica. Un aspecte important ha estat també la previsió que el TFG, un cop validat pel consultor, s'ha de presentar en un acte de defensa pública de caràcter presencial davant de professorat propi, que representa un acte final de verificació de l'assoliment de competències del grau per part de l'estudiant.

En el semestre febrer-juny 2014, 7 estudiants cursen el Pràcticum, dels quals 4 fan pràctiques en centres penitenciaris catalans en compliment del conveni de col·laboració signat amb el Departament de Justícia de la Generalitat, 1 a l'Institut de Medicina Legal de Catalunya i 2 fan la modalitat de Treball final de grau amb treball de camp de recerca empírica. El TFG el fan 12 estudiants.

Tant el Pràcticum com el TFG es duen a terme correctament i el seguiment que se'n fa per part del professorat responsable ofereix resultats satisfactoris pel que fa a l'assoliment de les competències que en aquestes dues assignatures es volen treballar. Un problema que s'ha detectat és que el pla d'estudis havia previst fer simultàniament les dues assignatures en el mateix semestre i per als alumnes que volen fer el treball de recerca empíric (Pràcticum+TFG) la possibilitat de fer-ho en semestres diferents permetria una millor elaboració del treball de camp, per la qual cosa s'ha pensat a passar en propers cursos el Pràcticum al primer semestre.

A més de les activitats centrades en l'aula virtual i les dues assignatures darrerament esmentades, s'ha ofert un complement de caràcter presencial, per a facilitar als alumnes que ho vulguin una oportunitat de millorar la seva formació en temes específics d'actualitat i de contactar amb els membres de la comunitat universitària. Les activitats han estat les següents:

- III Jornada de Criminologia (UOC-CEFJE): Ciberdelicte i victimització. Gener de 2013.
- Seminari de criminologia: «Les modificacions en el sistema de sancions penals en l'Avantprojecte de reforma del Codi penal». Josep M. Tamarit, catedràtic de Dret penal. Novembre de 2012.
- Seminari de criminologia: «The myth of punitiveness». Roger Matthews, professor de Criminologia de la Universitat de Kent, Regne Unit. Maig de 2013.
- IX Congrés d'Internet, Dret i Política: Big Data. Juny de 2013.

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge volguts i és públic.

Seguint el criteri general del programa, el model d'avaluació recomanat és l'avaluació contínua, seguit de la prova de síntesi. Aquest és el procediment que millor garanteix l'assoliment de les competències, atès que, d'una banda, permet un seguiment de l'esforç fet per l'estudiant en la preparació de les proves, on es combinen diversos exercicis relacionats amb les competències, i a més exigeix un esforç final d'estudi del conjunt de l'assignatura amb el qual l'estudiant pugui demostrar que és capaç d'expressar que ha assimilat els principals coneixements.

Per a tot el programa s'ha optat per la prova de síntesi perquè permet una millor certificació dels resultats d'aprenentatge volguts. També representa un estímul positiu en la mesura que permet a l'estudiant que la nota final millori la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua. Per als estudiants que no han seguit o que no han superat l'avaluació contínua, hi ha la possibilitat d'examen final sobre la totalitat dels continguts de l'assignatura. Com es pot comprovar en l'apartat següent, el sistema d'avaluació ha permès assolir uns resultats acadèmics satisfactoris pel que fa al procés d'aprenentatge.

Cal destacar el fet que les proves d'avaluació contínua han permès avaluar totes les competències mitjançant la combinació d'exercicis diversos: preguntes de caràcter teòric en les quals els estudiants han de mostrar un coneixement adequat dels conceptes fonamentals de la disciplina i exercicis de tipus pràctic on es plantegen casos o situacions concretes reals o hipotètiques en les quals els estudiants han de demostrar que són capaços d'aplicar els coneixements adquirits, dissenyar polítiques de prevenció de la delinqüència o la victimització, fer ús de mitjans alternatius de resolució de conflictes o aplicar mesures de protecció i de suport a les víctimes.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Les taxes de rendiment del conjunt de les assignatures són en general òptimes i fins i tot estan per damunt del valor esperat. Pel que fa a les quatre assignatures seleccionades, són el 70%, 80,9%, 87,7% i 92,9%. Pel que fa a les taxes d'èxit, els resultats també són, en general, satisfactoris. En les quatre assignatures seleccionades són el 91,2%, 91,8%, 96,2% i 97%. S'han detectat lleus problemes en algunes assignatures, per a les quals s'ha fet un seguiment. El percentatge d'alumnes que han seguit l'avaluació contínua és en totes les assignatures superior al 75%, amb alguns valors superiors al 90%, i el dels alumnes que han superat l'avaluació contínua també supera el 75%, i arriba en diverses assignatures a xifres properes al 100%. Considerem assolit, per tant, l'objectiu que l'avaluació contínua sigui la forma d'avaluació preferent de la major part d'alumnes del grau i aconsegueixi amb èxit la funció esperada.

Els anteriors indicadors acadèmics han de complementar-se amb l'opinió de l'estudiantat. L'enquesta mostra una satisfacció global d'un 83,5%, equivalent a un valor de 4,18 sobre 5. El resultat es valora molt positivament i cal considerar-lo altament fiable, tenint en compte que el nombre de respostes obtingudes és de 259. La valoració és elevada tant pel que fa a la consultoria (81,1%), com als recursos d'aprenentatge (78,2%) i el sistema d'avaluació (78,2%). En algunes assignatures la satisfacció arriba al 100%. En les quatre assignatures escollides els valors globals són de 82%, 87%, 76,9% i 96,7%.

S'han detectat problemes en dues assignatures, Anàlisi de dades i Drets humans, en les quals la més baixa satisfacció, en comparació amb la resta, coincideix amb uns valors per sota dels esperats en les taxes de rendiment o d'èxit. Es fa un seguiment especial d'aquestes assignatures. Pel que fa a Anàlisi de dades, que és una assignatura exclusiva del grau, aquest darrer curs s'ha introduït la nova aula, centrada en l'activitat, la qual cosa ha permès més implicació per part de l'estudiantat en les activitats. A més, s'ha fet una revisió i correcció d'errates dels materials docents, que havien rebut alguna queixa dels estudiants. Amb relació a Drets humans, es tracta d'una assignatura que s'imparteix també al grau en Dret i s'ha fet un esforç per a conscienciar l'estudiantat de la seva importància i de les dificultats que hi poden trobar. En el cas d'Introducció a la psicologia, s'ha detectat un problema amb els materials docents, per la qual cosa s'ha fet una acció especial, consistent en la seva revisió i actualització i una dedicació més intensiva de l'equip docent en la preparació de les GES. Els resultats han millorat respecte als dels cursos anteriors en aquesta assignatura, tot i que hi continua havent una satisfacció discreta amb els recursos d'aprenentatge, fet que es pot explicar perquè encara no ha entrat en funcionament la revisió dels materials docents.

	Pla d'estudis	Orientació Pla d'estudis	Aplicabilitat Pla d'estudis	Satisfacció global	Nombre de respostes	Error mostral	Mitjana satisfacció global
2010-11	86,0%	78,0%	68,7%	88,6%	150	6,2%	4,3
2011-12	92,4%	91,3%	81,4%	91,3%	182	6,2%	4,2
2012-13	84,8%	77,5%	67,3%	83,5%	259	5,2%	4,2
							>= 4 +/- 0,1

Font: Enquesta final de curs: percentatge d'estudiants que valoren com a molt satisfactori (5) o satisfactori (4) d'una escala 1 a 5.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Atès que encara no hi ha alumnes titulats, no es disposa d'indicadors d'inserció laboral. Com a accions per facilitar la inserció laboral dels titulats, s'han mantingut reunions per part del director de programa, juntament amb els coordinadors dels estudis de Criminologia d'altres universitats catalanes, amb el secretari general del Departament de Justícia i amb el secretari general del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, perquè els respectius departaments tinguin en compte el valor que poden aportar els graduats en Criminologia en la planificació dels seus recursos humans. També s'han fet contactes amb la Federació Catalana de Municipis, l'Associació Catalana de Municipis, l'Associació Catalana de Criminòlegs i la Societat Catalana de Victimologia. Per mitjà de reunions amb els tutors, s'han establert unes pautes per a l'orientació professional dels estudiants que estan en els dos darrers anys del grau, en les quals es mira d'estimular la iniciativa individual de cara a projectes professionals per a la prestació de serveis d'assessorament tècnic criminològic.

Màster universitari en Anàlisi Política

Les taules i les evidències aportades en aquest autoinforme evidencien la consolidació de la titulació. Les dades que s'annexen corresponen al curs 2012-13 (les evidències que s'aporten corresponen concretament al semestre docent que s'iniciava el setembre de 2013). S'ha triat aquest semestre per a fer l'avaluació perquè, d'una banda, totes les assignatures de referència tenien docència amb un nombre significatiu d'estudiants i, de l'altra, perquè, d'acord amb la programació prevista de la titulació, era el primer semestre en què la totalitat d'assignatures del màster estava desplegada. Els resultats mostren com, en general, s'han complert els objectius pel que fa a les dades de rendiment acadèmic i de satisfacció dels estudiants.

Les assignatures seleccionades per a l'autoinforme són les següents: La democràcia: teoria i anàlisi, assignatura obligatòria que es recomana seguir el primer semestre; Tècniques d'anàlisi qualitativa, assignatura de caràcter metodològic obligatòria per als estudiants que segueixen l'itinerari de recerca i optativa per als que segueixen l'itinerari professionalitzador; Anàlisi de polítiques públiques, assignatura optativa per als dos itineraris que hem inclòs en l'avaluació perquè, per les seves característiques, és l'assignatura que millor identificaria unes pràctiques externes que no estan previstes en el pla d'estudis de la titulació; el Treball final de màster (TFM) de l'itinerari de recerca i també professionalitzador. Amb aquesta selecció d'assignatures, trobem una assignatura substantiva obligatòria de primer curs, una assignatura metodològica o instrumental, una assignatura de pràctica i els TFM (entesos com el producte final de la titulació en el qual s'evidencien les competències desenvolupades al llarg del programa).

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge volguts, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació de les assignatures seleccionades s'han dissenyat tenint en compte les competències específiques i transversals que, segons la memòria de verificació de la titulació, havien de desenvolupar en cada cas. Val a dir que la descripció de les competències específiques i transversals de la titulació es correspon amb els descriptors del nivell 3 relatiu al màster del Marco Español de Cualificaciones para la Educación Superior (MECES).

En les dues assignatures triades del màster en Anàlisi política per a fer aquest autoinforme, les activitats de formació es basen en un conjunt d'elements fonamentals: els plans docents articulen els continguts de les assignatures, especifiquen les competències que s'han de desenvolupar, quin serà el contingut de l'avaluació contínua i com s'obtindrà la nota final de l'assignatura; els mòduls didàctics contenen material docent redactat especialment per a les assignatures; les guies d'estudi introdueixen i emmarquen conceptualment aquests mòduls didàctics, especifiquen la lògica interna que segueixen i també ofereixen recursos addicionals (articles, enllaços a bases de dades o a webs d'interès, etcètera) que permeten ampliar-ne el contingut; en el cas del màster en Anàlisi política, però, els recursos docents no s'esgoten amb aquests elements: les lectures obligatòries (que s'especifiquen en cada una de les activitats proposades i que són substituïdes a mesura que la disciplina de la ciència política avança) tenen un paper molt important en l'acció docent fins al punt que, en realitat, constitueixen la base sobre la qual es fonamenta bona part de l'aprenentatge de l'estudiant. Precisament la importància de les lectures obligatòries de cada assignatura fa necessària la redacció de les guies de lectura, un document que contextualitza cada lectura, en destaca els conceptes més rellevants i mostra quin és la seva aplicabilitat en el cas concret que planteja l'activitat docent proposada. Sens dubte, però, les activitats docents (o proves d'avaluació contínua –PAC–) són precisament l'eina fonamental en l'acció docent de les assignatures del màster: el seu disseny, la metodologia proposada, l'ús de determinades eines docents en la seva realització (com per exemple el Langblog a Política i societat, o els experiments a Teoria política), els recursos docents que fan necessaris i les activitats formatives plantejades són pensades per a facilitar als estudiants l'adquisició de determinades competències de la titulació. En el cas concret de La democràcia: teoria i anàlisi, i de Tècniques d'anàlisi qualitativa, aquestes activitats formatives d'avaluació contínua poden presentar una tipologia ben diversa: des de lectura i la comprensió de textos o la interpretació de dades empíriques per a analitzar un fenomen o una institució política, fins al plantejament d'una proposta de recerca. Després de cada lliurament de les activitats formatives es facilita als estudiants un document amb les solucions dels exercicis proposats de tal manera que, comparant aquest solucionari amb els continguts de l'exercici lliurat, els estudiants poden interpretar què ha motivat la qualificació obtinguda.

El pla d'estudis del màster en Anàlisi política no preveu la realització de pràctiques externes i, per aquest motiu, s'ha afegit en aquest autoinforme l'assignatura Anàlisi de polítiques públiques. Aquesta és una de les assignatures més pràctiques del programa. Les competències que es treballen en aquesta assignatura estan vinculades a la totalitat de les activitats del curs. Això és així perquè, des de la

perspectiva metodològica de l'estudi de cas, aquesta assignatura concep l'avaluació contínua com un únic exercici en què l'estudiant, amb l'ajut dels mòduls didàctics i dels recursos complementaris que li proporciona el consultor segons el seu cas, ha de desenvolupar una anàlisi de la política pública concreta que ha seleccionat a l'inici del semestre amb el vistiplau del consultor. Precisament, el paper del consultor és clau perquè en aquesta assignatura pràctica duu a terme una acció docent individualitzada que li permet fer el seguiment de l'evolució de l'estudiant, alhora que li proporciona recursos docents addicionals segons la política pública que s'analitza.

El Treball final de màster (TFM) s'emmarca dins l'itinerari de recerca del màster (treball de 12 ECTS que es pot fer en dos semestres –com es recomana des de la tutoria– o en un únic semestre) o dins l'itinerari professionalitzador (treball de 6 ECTS per a fer en un semestre). En tots dos casos, l'assignació dels diferents directores que s'encarregaran dels TFM es fa de la manera següent: un cop coneguts els interessos concrets dels estudiants, el professor responsable de l'assignatura (PRA) connecta aquests interessos amb els corresponents especialistes en la matèria (docents o professionals) que dirigiran els treballs finals de manera individualitzada. En la mesura que són reconeguts especialistes en un àmbit de recerca acadèmic o professional, els directores dels TFM esdevenen l'element fonamental per a garantir la qualitat dels treballs que es presenten. A banda de contextualitzar, delimitar i guiar el desenvolupament del TFM, els directores vetllen perquè els estudiants facin el lliurament de les activitats docents que incideixen en cada cas amb les diferents fases de la pràctica de la recerca (plantejament de la hipòtesi, revisió de la literatura, selecció de la metodologia...). El fet que hi hagi aquests lliuraments parcials abans del lliurament del TFM pròpiament dit respon a la idea d'oferir materials docents de referència als estudiants a cada lliurament i facilitar una calendarització del desenvolupament del TFM al llarg del semestre. En la mesura que els estudiants desenvolupen i apliquen les competències apreses al llarg del programa a un tema concret del seu interès, els TFM són un clar exemple de *learning by doing*.

Malgrat que hi hagi diferències en els usos d'eines docents a les assignatures del programa (vegeu apartat 4.2.), el pas dels estudiants pel màster en Anàlisi Política en qualsevol dels dos itineraris garanteix que els estudiants han assolit les competències que es definien en el corresponent perfil formatiu. En la mesura que en els TFM és on es demostra si els estudiants han assolit les diferents competències, aquesta valoració es fa sobre la base dels continguts dels diferents TFM que s'han anat presentant en les diferents edicions del programa.

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge volguts i és públic.

En general, el sistema d'avaluació de les assignatures del màster (i així passa en les dues assignatures seleccionades), preveu el seguiment de l'avaluació contínua i la realització d'una prova de síntesi en cas que l'avaluació contínua hagi estat superada o, alternativament, la realització d'un examen final presencial. Tot i que formalment hi ha aquestes dues possibilitats de cara l'obtenció de la nota final de l'assignatura, la recomanació que es fa des de totes les instàncies del programa (direcció, tutors, PRA, consultors...) és el seguiment de l'avaluació contínua. D'una banda, l'avaluació contínua permet comprovar l'esforç fet per l'estudiant en l'elaboració de les diferents activitats plantejades, de tal manera que si les soluciona satisfactòriament, certificarà que ha assolit les competències associades a cada exercici en concret. D'altra banda, un cop superada l'avaluació contínua, l'estudiant farà una prova de síntesi presencial en la qual podrà demostrar que és capaç d'expressar que ha adquirit aquestes competències. El valor relatiu de l'avaluació contínua i de la prova de síntesi en la qualificació final és del 60%-40% respectivament. En el cas dels estudiants que no han seguit o no han superat l'avaluació contínua, es preveu la realització d'un examen (presencial) sobre la totalitat dels continguts de l'assignatura. Com es comentava anteriorment, els plans docents de les assignatures especifiquen el nombre d'exercicis continguts en l'avaluació contínua, les competències que volen desenvolupar, el tipus d'exercicis que es plantegen, els criteris que s'utilitzaran en la seva correcció, etcètera, de manera que la informació sobre el règim concret de l'avaluació contínua de cada assignatura és coneguda per l'estudiant a l'inici del semestre. Fins i tot bona part d'aquesta informació arriba als estudiants per mitjà de l'acció tutorial en el moment de decidir quines assignatures cursarà. La direcció del programa manté una reunió semestral amb l'equip tutorial per a garantir la qualitat de la informació que arriba als estudiants amb relació als diferents aspectes del màster.

A Anàlisi de polítiques públiques (l'assignatura pràctica seleccionada), el valor relatiu de l'avaluació contínua i de la prova de síntesi és del 70%-30%. Precisament amb la intenció de respondre al seu caràcter pràctic, es dóna més pes a l'avaluació contínua en la nota final. De fet, per al semestre de setembre de 2014 es preveu que aquesta assignatura únicament pugui superar-se mitjançant l'avaluació contínua en coherència amb el seu disseny pedagògic.

Als TFM, com no podia ser d'una altra manera, el sistema d'avaluació és únicament l'avaluació contínua. Els estudiants han de lliurar les diferents activitats per tal que el director del treball pugui anar certificant que el TFM evoluciona seguint allò previst i pugui donar-los *el feedback* corresponent, però no hi ha una qualificació específica per a cada lliurament. Tant en el cas del TFM de recerca com en el TFM professionalitzador és el lliurament de la darrera activitat del curs (el treball pròpiament dit) el que permet la qualificació final de l'estudiant. Aquest lliurament final (que pren la forma d'informe professional o *policy paper* en el cas del TFM professionalitzador, i de *paper* o article acadèmic en el cas del TFM de recerca) és el que permet verificar en cada cas si l'estudiant ha assolit les competències previstes. L'avaluació final dels TFM es duu a terme de manera col·legiada entre el mateix director del TFM, el PRA responsable de l'assignatura i un tercer professor o col·laborador extern especialista en la matèria objecte del TFM. Tots tres membres del tribunal elaboren un informe escrit en què justifiquen la qualificació que es proposa.

En resum, el model d'avaluació del màster en Anàlisi Política (que, com s'ha vist, presenta particularitats en el cas dels TFM i d'Anàlisi de les polítiques públiques) permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge que es volen assolir. D'altra banda, el model d'avaluació de cada assignatura és conegut pels estudiants abans de l'inici de cada semestre.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Els indicadors acadèmics del conjunt de la titulació per al curs 2012-13 són, en general, força satisfactoris: un 73% de taxa de rendiment, un 92% de taxa d'èxit, un 71,6% de seguiment de l'avaluació contínua (AC) i un 92,7% de superació de l'AC.

En concret, per al curs 2012-13, les assignatures seleccionades (La democràcia, Tècniques qualitatives, Anàlisi polítiques públiques, TFM-p i TFM-r) presenten una taxa de rendiment del 71,4%, del 91,3%, del 75%, 70% i del 71,4% respectivament, una taxa d'èxit que se situa en tots els casos en el 100% (a excepció del TFM professionalitzador, que se situa en un 93%), un seguiment de l'avaluació contínua del 71,4%, del 87%, del 66,7%, del 70% i del 70% i un índex de superació de l'AC del 92%, del 100%, del 100%, del 93,3% i del 100% respectivament. Per tant, aquestes xifres permeten valorar positivament el desenvolupament acadèmic de les assignatures, i també els efectes positius derivats d'alguns dels canvis duts a terme en semestres anteriors atenent els valors que oferien els indicadors acadèmics del moment (per exemple, al segon semestre del curs 2011-12 es va fer una revisió integral dels mòduls didàctics, de les GES i de les lectures obligatòries de l'assignatura La democràcia, i a Tècniques qualitatives es va canviar de consultor amb la intenció de millorar l'acció docent de l'assignatura i la seva valoració per part dels estudiants).

Aquests indicadors acadèmics objectius s'han de complementar amb un indicador de caràcter subjectiu, com ara l'índex de satisfacció dels estudiants. Tot i les reserves que cal tenir per l'elevat error mostral de les enquestes derivat del baix nivell de respostes rebudes (un error mostral superior al 19%), els resultats de les enquestes ens mostren una satisfacció global de la titulació (per al curs 2012-13) del 94,7% (equivalent a 4,16 punts sobre 5), una xifra que suposa un augment de la satisfacció de més de 10 punts amb relació al curs 2011-12. Aquesta valoració general tan positiva és coherent amb el grau de satisfacció relatiu a l'acció de consultoria (un 78,8%), a la qualitat dels recursos d'aprenentatge (un 70,9%) o a la valoració del sistema d'avaluació (un 81%)

El grau de satisfacció dels estudiants amb relació a les quatre assignatures seleccionades (pel que fa a l'acció de consultoria, els recursos d'aprenentatge i el sistema d'avaluació) és el següent:

100%, 100%, 100% (La democràcia); 71,4%, 57,1%, 71,4 (Tècniques qualitatives); 66,7%, 66,7%, 66,7 % (Anàlisi de polítiques públiques); 100%, 67%, 0% (no resposta) (TFM-professionalitzador); 100%, 100%, 0% (no resposta) (TFM-recerca).

Aquests indicadors de rendiment i de satisfacció es poden interpretar més acuradament si els relacionem amb la taxa d'abandonament i de graduació, és a dir, si els emmarquem en el context dels estudiants que abandonen la titulació o acaben graduant-se. En aquest sentit, trobem les dades següents per al conjunt de la titulació. Amb relació a la primera cohort del curs 2010-11, la taxa d'abandonament és del 36%. Aquest percentatge d'abandonament respon, d'una banda, al perfil sociodemogràfic de l'estudiant del màster (i de la UOC en general) i, d'altra banda, al rigor, la constància i l'exigència acadèmica que suposa seguir amb aprofitament el programa, unes característiques acadèmiques del màster en Anàlisi política que en alguns casos superen les expectatives inicials que podien tenir els estudiants (vegeu l'apartat 4.2.).

La taxa de graduació d'aquesta mateixa cohort de referència (2010-11) és del 0% al moment d'acabar aquell curs acadèmic (la durada mínima de la titulació), del 4,5% al cap d'un any i del 21,2% al cap de

dos anys. Si bé el màster es pot acabar en dos semestres (a raó de 30 ECTS per semestre), la durada mitjana dels graduats és de 4,4 semestres, un fenomen que també respon a les característiques i la tipologia de l'estudiant del màster. De fet, des de la mateixa acció de tutoria es desaconsella als estudiants de nou ingrés que intentin acabar el programa en un únic any acadèmic i se'ls fa una recomanació de matrícula personalitzada segons les possibilitats de dedicació que cada estudiant pot tenir amb relació als seus estudis.

En resum, tot i tenir en compte els valors de la taxa d'abandonament i la taxa de graduació, els valors dels indicadors acadèmics i de satisfacció que presenten tant la titulació en general com les quatre assignatures seleccionades permeten dir que són adequats per a les característiques de la titulació. Tanmateix, l'índex de seguiment de l'avaluació contínua d'algunes assignatures és susceptible de millora (la qual cosa afectaria positivament el seu rendiment atesos els índexs de superació de l'AC que presenta el programa) (vegeu apartat 4.2.).

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

No disposem de dades relatives a la inserció laboral dels graduats (només 1 graduat respon a l'enquesta). En qualsevol cas, però, de les accions de tutoria dutes a terme en el procés de matriculació es desprèn un perfil d'estudiant que, en general, ja treballa per a fer la seva primera matrícula i que, a més, ho fa en àmbits molt propers a la realitat política, com per exemple l'administració pública, els partits polítics –càrrecs electes–, els mitjans de comunicació, les organitzacions internacionals, etcètera).

Màster universitari en Fiscalitat

El Màster en Fiscalitat és una titulació que en el curs acadèmic 2012-13 va completar el seu desplegament, d'acord amb allò previst en la memòria de verificació. A més, tal com es desprèn de la informació i les evidències aportades, el programa està consolidat i respon als estàndards de qualitat previstos. Els resultats també mostren que s'han complert els objectius pel que fa a les dades de rendiment acadèmic i a la satisfacció dels estudiants.

Les assignatures seleccionades per part de la Comissió de Titulació del màster en Fiscalitat són el resultat d'un procés de reflexió en el qual han participat diferents col·lectius de la comunitat universitària (professors, consultors i estudiants).

Les assignatures seleccionades per a aquest autoinforme són dues d'obligatòries (Impost sobre la renda de les persones físiques i Imposició patrimonial), Pràcticum d'assessoria fiscal i Treball final de màster d'Assessoria fiscal. Les dues primeres assignatures han estat triades per diferents motius, entre els quals hi ha el fet que es treballen pràcticament totes les competències genèriques i específiques de la titulació (en especial, les més representatives), d'altra banda, que són, per la matèria treballada, dues assignatures significatives en el món de la fiscalitat.

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge volguts, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació de la titulació permeten assolir les competències específiques i transversals descrites a la Memòria de verificació del màster. Aquestes competències garanteixen l'adquisició de les competències bàsiques per als estudis de màster previstes en l'annex 1 del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, i també es corresponen amb els descriptors del nivell 3 relatiu al Marco Español de Cualificaciones para la Educación Superior (MECES). I, finalment, també possibiliten adequadament el desenvolupament professional en l'àmbit de l'assessoria fiscal i en el de les administracions públiques.

Amb l'objectiu d'aconseguir que les activitats formatives d'aquesta titulació siguin coherents amb els resultats d'aprenentatge per cada assignatura i, en concret, amb les de les dues obligatòries seleccionades, s'identifiquen els elements i els recursos entorn dels quals s'estructura l'aprenentatge. L'encarregat de dissenyar i planificar aquests elements és el professor responsable de l'assignatura (PRA), que al seu torn s'encarrega de coordinar l'equip de col·laboradors docents que desenvolupen la docència directa a les aules. Així mateix, des de la direcció de Programa, es donen directrius als PRA per a garantir la coherència entre totes les assignatures que componen la titulació i es promou la millora docent contínua.

Pel que fa als **elements i recursos d'aprenentatge**, es poden destacar els aspectes següents.

- Plans docents.
- Mòduls didàctics en diferents formats (web, pdf, audio...).
- Guies d'estudi de les unitats d'aprenentatge (GES).
- *Guia de recursos de l'aula*.
- Lectures disponibles a l'aula i altres recursos (normatives, webs d'interès, vídeos de jornades...) per mitjà del servei de biblioteca i, puntualment, d'altres documents i recursos vinculats a una determinada PAC.
- Bases de dades de la Biblioteca de la UOC (entre d'altres Westlaw, Aranzadi, La Ley, VLex...).
- *Guia de Resolució de les PAC*; Eina PACPlagi.
- Proposta de solució de les PAC (vegeu exemple), amb retorn general al tauler de l'aula i també individualitzat (per mitjà del registre d'avaluació contínua).
- En el marc del Pràcticum: *Guia sobre aspectes pràctics dels procediments tributaris*, *Guia dels drets dels obligats tributaris*, *Guia de l'obligat tributari davant la inspecció*, *Guia sobre l'organització del despatx professional*, *Guia sobre com redactar un informe*, i *Guia de la relació amb el client*.
- En el marc del TFM: *Guia sobre l'elaboració del TFM*, *Guia sobre utilització de recursos fiscals* i *Guia sobre enregistrament en vídeo amb l'eina Langblog*.
- En el marc de l'assignatura Imposició patrimonial: Glossari de conceptes jurídics de dret de successions i donacions i Glossari de conceptes bàsics de la imposició patrimonial.
- Organització de jornades de caràcter científic i professional, obertes a estudiants, professionals i acadèmia; i la *Revista Internet, Dret i Política* dels Estudis de Dret i Ciència Política.

Pel que fa al **disseny i la planificació** de les assignatures i la coordinació de l'equip de consultors es poden destacar els elements següents.

- Diferents guies adreçades als consultors: *Guia per a l'elaboració de les PAC*; *Guia per a l'actualització de les GES*; *Guia per a l'elaboració de les GES*; *Guia per al retorn de l'avaluació contínua*; *Guia sobre l'ús dels espais de l'aula*; *Guia amb els criteris d'avaluació contínua*; *Guia amb els criteris d'avaluació final*; *Guia per al foment del seguiment de l'AC*; *Manual sobre el RAC*; *Protocol de còpia*; *Manual d'usuari de l'eina PAC-Plagi*; *Guia sobre l'activitat del debat*; *Manual d'usuari de l'eina BBFòrum*; i *Guia per treballar les competències de lideratge i treball en equip*.
- Selecció dels PDC amb criteris comuns i la seva formació, en especial en el moment de la seva incorporació.
- Reunions periòdiques del programa.
- Llista de control de començament de semestre i base de dades de planificació docent.
- Trobades institucionals dels Estudis de Dret i Ciència Política i de la UOC amb el personal docent col·laborador.
- Sala de consultors del Pràcticum i Sala dels tutors del màster (en l'àmbit dels Estudis també hi ha una sala general de consultors).
- Organització anual de les Jornades de Dret i TIC, de caràcter internacional, dirigides a compartir bones pràctiques docents i a exposar les innovacions tecnològiques i metodològiques.

Respecte a les **activitats valuables**, l'equip docent elabora proves amb diferents metodologies que permeten treballar en cada cas les competències genèriques i específiques, d'acord amb la *Guia per al desenvolupament de les competències per mitjà de les PAC*.

Quan acaba el període docent, amb l'objectiu de fer una valoració global que ajudi a millorar la qualitat acadèmica i fer les modificacions oportunes, es fan les accions següents:

- Informes de tancament de les assignatures.
- Reunió del director de programa amb els PRA per a fer el seguiment dels indicadors acadèmics.

I finalment, cal destacar, com a element distintiu d'aquest programa, la **Sala de Fiscalitat**, que és un espai on estudiants (en actiu i titulats) i equip docent comparteixen comunicacions acadèmiques, informacions d'actualitat sobre temes fiscals, recursos fiscals i alguna orientació sobre sortides professionals.

En el Pràcticum es posa l'estudiant en situació d'exercir com a un professional de la fiscalitat, mitjançant la resolució de casos pràctics i altres tasques que ha de resoldre (elaboració d'informes o dictàmens professionals, emplenament de formularis, confecció de models de declaracions tributàries i altres documents de naturalesa tributària...). El professor responsable d'aquesta assignatura fa un seguiment molt acurat de la tasca dels consultors i també s'assegura que la tipologia d'activitats sigui variada i adequada per a assegurar l'assoliment de les diverses competències professionals. A més, aquesta coordinació dels consultors es fa també mitjançant una sala on es fa la comunicació de les diverses estratègies que cal implantar. La interfície de l'aula d'aquesta assignatura simula un despatx del professional de l'àmbit fiscal i consta de diverses eines que es fan servir per a la posada en pràctica de les competències professionals (Langblog...).

Al seu torn, el Treball final de màster suposa la culminació de la titulació, la qual cosa requereix el domini de la normativa tributària i la seva interpretació als efectes de l'assessorament als clients i la resolució de casos. Per tant, amb la finalitat de demostrar aquests resultats d'aprenentatge i l'adquisició de la pràctica totalitat de les competències que configuren el màster, les activitats formatives d'aquesta assignatura giren entorn de l'elaboració individual d'un projecte d'aplicació pràctica, consistent en el plantejament i la resolució d'un cas pràctic (fictici o real), sobre alguna de les temàtiques transversals vinculades a les matèries estudiades al llarg del màster.

En definitiva, la titulació garanteix que l'estudiant, quan acaba els seus estudis, ha treballat tot el mapa de competències descrit en la memòria. No obstant això, algunes de les competències més complexes d'aplicar (concretament, el lideratge i treball en grup i la negociació) encara no s'han treballat en totes les assignatures. Per aquest motiu, s'impulsarà un pla d'acció per a treballar la totalitat del mapa de competències en les assignatures corresponents (vegeu l'apartat 4.2.).

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge volguts i és públic.

El pla docent conté una **descripció** detallada del sistema d'avaluació de totes les assignatures (competències que es volen desenvolupar, nombre d'activitats, tipologia d'activitats, criteris d'avaluació...). Aquesta informació és pública i, a més, està a disposició dels estudiants des del començament del semestre a l'aula i al Campus Virtual.

El sistema general d'avaluació és el seguiment de l'**avaluació contínua** atès el perfil de l'estudiant d'aquest màster. En aquest sentit, els consultors utilitzen diverses estratègies per a fomentar el seguiment de l'AC i, d'aquesta manera, evitar l'abandonament, d'acord amb la guia abans esmentada (Guia per al foment del seguiment de l'AC) i com a acció de millora proposada en el primer informe de seguiment de la titulació. Així mateix, la direcció de Programa vetlla perquè l'estudiant no tingui encavalcaments en el lliurament de les PAC de les diferents assignatures i també perquè la càrrega de les PAC sigui adequada al creditatge de les assignatures (segons el creditatge, es fan per a cada assignatura quatre o cinc activitats avaluables). Així, en les assignatures seleccionades Impost sobre la renda de les persones físiques (de 6 crèdits) i Imposició patrimonial (de 4 crèdits) es fan, respectivament, 5 i 4 activitats.

El sistema d'avaluació contínua permet comprovar l'esforç fet per l'estudiant en l'avaluació de les PAC, i també el seu progrés en l'aprenentatge i en l'adquisició de les competències quan resol de manera satisfactòria les activitats plantejades. Per aquest motiu, i amb l'objectiu de culminar el procés d'aprenentatge, es posen a disposició dels estudiants unes solucions de les diferents PAC molt desenvolupades i detallades.

Per a ajudar l'estudiant a assolir els resultats d'aprenentatge, un cop lliurades les PAC, el consultor fa un retorn general a l'aula i un retorn individual a l'estudiant sobre la seva activitat que li permeti millorar i adquirir gradualment els coneixements i les habilitats esperades. Aquest retorn es fa d'acord amb la *Guia per al retorn de l'avaluació contínua* (esmentada anteriorment) i com a acció de millora proposada en el primer informe de seguiment de la titulació.

D'altra banda, cal remarcar que el sistema d'avaluació emprat està estretament relacionat amb la metodologia docent i aquesta amb les **competències** que es volen assolir, d'acord amb la *Guia per al desenvolupament de les competències mitjançant les PAC* anteriorment esmentada. Així, algunes de les activitats per a avaluar les habilitats dels estudiants són: la cerca d'informació, la resolució de problemes, l'aplicació pràctica de la normativa, la interpretació de textos fiscals, l'anàlisi crítica, la redacció d'informes o l'emplenament de formularis fiscals.

Per a desenvolupar aquestes competències i avaluar-les, s'han introduït algunes eines: Langblog (Treball final de màster), simulacions (Pràcticum), o BBFòrum (pràcticament a totes les assignatures).

Les assignatures també combinen activitats no avaluables. En concret, a la Sala de Fiscalitat es plantegen de manera periòdica debats a partir de notícies d'actualitat en l'àmbit fiscal.

En el cas del Pràcticum, el consultor fa de titular d'una assessoria fiscal (fa de superior jeràrquic) i tutoritza l'aprenentatge dels estudiants al llarg de tot aquest procés. Els estudiants han de resoldre tres assumptes sobre aspectes substantius o formals de l'àmbit fiscal i un informe final per al superior jeràrquic que recull els principals aspectes treballats en els tres assumptes. Mitjançant un seguit de missatges, el titular del despatx fa comentaris sobre els encàrrecs i dóna notícies del desenvolupament dels assumptes en els quals treballa. Els casos són supòsits reals o inspirats en casos reals.

Finalment, en el TFM l'estudiant fa quatre activitats avaluables que permeten comprovar l'assoliment de les diferents competències de l'assignatura (proposta, redacció del projecte, presentació i defensa). Cada activitat té una ponderació diferent per a calcular la nota final de l'assignatura (es dóna més pes a la redacció del projecte). En aquest context, es fa una defensa pública del TFM davant d'una comissió avaluadora.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

L'evolució de la **matrícula** de nou accés permet constatar que la titulació té una important demanda, que no ha descendit malgrat l'escenari econòmic actual; la qual cosa fa de la titulació una oferta formativa de qualitat i reconeguda pel sector professional de l'àmbit fiscal.

Els **indicadors acadèmics** del conjunt de la titulació són molt satisfactoris, i se situen molt clarament per sobre dels mínims compromesos en la memòria de verificació. En efecte, la taxa de rendiment (compromesa en un mínim del 65%) en el primer semestre 2013-14 en el campus català és del 86,6%; en tant que la taxa d'èxit (compromesa en un mínim del 90%) és del 97%. Igualment, cal remarcar que el seguiment de l'avaluació contínua és molt positiu (89,3%). Aquests indicadors es mantenen en paràmetres similars en els diferents semestres.

Respecte a la **satisfacció** dels estudiants, es comprova que és molt elevada (en el semestre 20131 en el campus català va ser del 89,74%). En particular, els indicadors relatius als recursos d'aprenentatge són, en general, els més baixos, atès la gran obsolescència dels materials docents derivada dels constants canvis normatius en aquest àmbit i les dificultats per a adaptar (amb rapidesa) els materials docents a aquests canvis. Mentre no se'n disposa d'una nova edició, es fan servir les guies d'estudis per a indicar

de manera clara i detallada als estudiants quines són les modificacions normatives i com afecten als materials docents. D'altra banda, a la Sala de Fiscalitat hi ha molts recursos que complementen els que estan a disposició dels estudiants en les aules de cada una de les assignatures (vegeu apartat 4.2.).

En el cas de les assignatures seleccionades, Impost sobre la renda de les persones físiques i Imposició patrimonial, la taxa de rendiment és del 85,92% i del 85,07%, respectivament; i la taxa d'èxit és del 96,83% i del 96,61%, respectivament. Mentre que la seva satisfacció, respectivament, és del 90,48% i del 94,74%. Per tant, tenint en compte que es tracta d'assignatures de primer semestre i complexes pels seus continguts, es tracta d'uns valors molt bons.

Pel que fa al Pràcticum i al TFM, les dades de rendiment són, respectivament, del 91,8% i 85,71%; les dades d'èxit són, respectivament, del 96,6% i del 100% i, finalment, la satisfacció va ser del 78,6% i del 88,9%, respectivament. En conseqüència, es tracta d'uns resultats molt positius en aquestes assignatures, que suposen la culminació de la titulació.

Cal subratllar que, cada semestre, es fa un seguiment i una valoració dels indicadors obtinguts en cada assignatura per part de la direcció de programa per a detectar possibles millores que es podrien introduir. I, justament arran d'aquest seguiment, s'ha detectat que l'assignatura Imposició patrimonial presenta un nivell de dificultat per als estudiants que provenen de l'àmbit econòmic, que són la majoria, a l'hora d'utilitzar molts termes jurídics propis de l'àmbit del dret privat. Per aquest motiu, es va elaborar un glossari de conceptes jurídics de dret de successions i donacions i un glossari de conceptes bàsics de la imposició patrimonial, que han facilitat el seguiment de l'assignatura i han contribuït a millorar els resultats acadèmics i de satisfacció.

Aquests indicadors acadèmics objectius i subjectius s'han de completar amb les dades d'abandonament i de graduació. La primera cohort del curs 2011-12 presenta una taxa de graduació del 37,4% i un abandonament del 38,5%. La mitjana per a completar la titulació és de 3,8 semestres; la qual cosa respon a les característiques i la tipologia de l'estudiant del màster (de fet, es recomana als estudiants que no intentin cursar el màster en un únic any acadèmic i se'ls fa una recomanació de matrícula personalitzada segons les seves possibilitats de dedicació). En definitiva, tenint en compte la mitjana dels màsters de la UOC, aquestes xifres d'abandonament i graduació es consideren adequades.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Atès que fins al curs acadèmic 2012-13 no es va desplegar el màster en la seva totalitat, no hi ha en l'actualitat dades disponibles d'inserció laboral dels titulats. Ara bé, tot i que no es disposa d'aquestes dades, i tenint en compte que és important reforçar el tema de l'orientació professional dels estudiants i dels graduats, s'organitzen jornades sobre l'aplicació pràctica professional i es continuarà treballant en aquest sentit (vegeu apartat 4.2.). Així mateix, a la Sala de Fiscalitat, els estudiants que ja treballen en l'àmbit fiscal comparteixen dubtes professionals amb la resta de companys i l'equip docent.

Cal destacar, d'altra banda, que la UOC fa una enquesta adreçada als estudiants que recentment es titulen. En concret, de l'enquesta del curs 2012-13 es desprenen les dades següents.

- El 33,3% dels enquestats va triar aquesta titulació per a millorar professionalment, ja que un 25% entén que té bones sortides professionals.
- Un 55,6% dels estudiants que han compaginat feina i estudis han treballat en una feina relacionada amb la titulació.
- Un 77% dels enquestats està d'acord o molt d'acord que la formació rebuda els ha permès millorar les seves capacitats per a l'activitat professional.
- Amb relació a si la titulació contribuirà a la millora professional:
 - Només un 4,5% considera que la titulació contribueix a disposar de més oportunitats per a accedir al món laboral.
 - El 13,6% estima que ajuda a aconseguir estabilitat laboral.
 - També un 13,6% pensa que la titulació els permetrà canviar de responsabilitat dins de la mateixa empresa.
 - Així mateix, un 13,6% considera que la titulació els permetrà fer un canvi d'empresa.
 - El 31,8% pensa que els ajudarà a treballar per compte propi.
 - I, finalment, el 22,7% estima que servirà per a millorar la seva retribució econòmica.

Per últim, convé mencionar que la UOC disposa d'una borsa de treball on es faciliten ofertes de treball als estudiants i graduats, i també un servei d'assessorament professional.

Per últim, cal esmentar la necessitat sorgida a partir de les demandes dels estudiants i futurs estudiants d'ampliar l'oferta d'assignatures optatives per a facilitar una major especialització professional. En aquest sentit es proposarà incorporar una assignatura optativa més de 4 crèdits per cada itinerari d'especialització. En el cas de l'itinerari d'Assessoria Fiscal, l'assignatura Fiscalitat de la reestructuració empresarial i de grups de societats; i en el cas de l'itinerari d'Administracions Públiques, l'assignatura Fiscalitat mediambiental (vegeu apartat 4.2.).

4. Valoració final i propostes de millora

4.1. Valoració final

Els programes immersos en aquest procés responen al nivell formatiu requerit en el MECES, tal com ja es va confirmar en el moment de la verificació. D'altra banda, la informació pública ha anat millorant en els últims semestres fins a assolir uns nivells adequats.

El centre disposa d'un SIGQ que dona resposta a la majoria dels processos implicats en l'activitat docent i de serveis de la Universitat. Tal com s'ha indicat a l'estàndard 3, el SIGQ es completarà amb la informació referent al procés de seguiment i d'acreditació.

El personal docent té un nivell de qualificació acadèmica adequat i un perfil suficientment especialitzat que garanteixen la qualitat de l'activitat docent. Els serveis de suport a l'aprenentatge són eficients i sempre són objecte de valoració i millora contínua.

Cal destacar que les titulacions objecte d'acreditació s'han desplegat d'acord amb les previsions contingudes en les corresponents memòries de verificació i en general els seus indicadors, en especial les dades de rendiment acadèmic i de satisfacció, són positius i adequats a allò esperat.

A banda de les accions de millora concretes especificades més endavant, totes les titulacions són objecte d'un procés natural de millora contínua immers en el procés de seguiment, de manera que cada curs es revisen els indicadors més rellevants de cada titulació.

4.2. Propostes de millora

Estàndard	Àmbit de millora	Punt feble detectat	Abast	Objectiu que es vol assolir	Acció proposada	Termini	Indicador de seguiment	Responsable	Implica una modificació memòria verificada
6.1.	Desenvolupament docent	Desequilibris entre les assignatures de l'àrea de Dret civil	Grau en Dret	Millorar la coordinació entre les assignatures de l'àrea de civil	1. Introducció de qüestionaris MOODLE 2. Identificació dels conceptes claus de l'àrea comuns a totes les assignatures 3. Facilitar els materials d'assignatures ja superades on s'han treballat aquests conceptes 4. Incrementar la coordinació metodològica (vegeu adjunt Plans de millora_Grau Dret)	2013-2014	Millora de la taxa de rendiment	Direcció de programa i Professor responsable d'assignatura	NO
6.3.	Desenvolupament docent i abandonament	Taxes de rendiment baixes en assignatures de primera matrícula i taxa d'abandonament alta en estudiants nous	Grau en Dret	Millorar les taxes de rendiment i d'abandonament dels estudiants nous	1. Nou pla d'acció de tutoria 2. Seguiment més intens del comportament dels estudiants nous amb relació a l'AC 3. Coordinació de calendaris 4. <i>Feedback</i> personalitzada 5. Noves recomanacions de primera matrícula (vegeu adjunt Plans de millora_Grau Dret)	2013-2014 i 2014-2015	Millora de les taxes de rendiment de les assignatures de primera matrícula i millora de la taxa d'abandonament dels nous estudiants	Direcció de programa i Professor responsable d'assignatura	NO
6.3.	Desenvolupament docent	Taxes de rendiment i èxit baixes	Grau en Dret	Millorar les taxes de rendiment i èxit baixes d'algunes assignatures	Conjunt de mesures aplicades a Fonaments històrics del dret, Dret constitucional, Dret administratiu I i Dret penal (vegeu adjunt Plans de millora_Grau Dret)	2013-2014 i 2014-2015	Millora de les taxes de rendiment i èxit d'aquestes assignatures	Direcció de programa i Professor responsable d'assignatura	NO

Estàndard	Àmbit de millora	Punt feble detectat	Abast	Objectiu que es vol assolir	Acció proposada	Termini	Indicador de seguiment	Responsable	Implica una modificació memòria verificada
6.3.	Desenvolupament docent	Taxes de satisfacció baixes	Grau en Dret	Millorar les taxes de satisfacció baixes d'algunes assignatures	Conjunt de mesures aplicades a Teoria i pràctica de la prova, Dret de la funció pública, Drets humans, Dret del medi ambient, Dret i religions, TEAN i Dret de les activitats turístiques (vegeu adjunt Plans de millora_Grau Dret)	2013-2014 i 2014-2015	Millora de les taxes de satisfacció d'aquestes assignatures	Direcció de programa i Professor responsable d'assignatura	NO
6.1.	Competències	No es treballen totes les competències amb la mateixa intensitat	Grau en Dret	Garantir que totes les competències es treballen amb el nivell suficient	Dissenyar un pla d'acció per a treballar amb el nivell adequat les competències a les assignatures	2014-2015	Aconseguir una valoració positiva del nivell de treball de les competències a les assignatures	Direcció de programa i Professor responsable d'assignatura	NO
6	Desenvolupament docent	Dificultats per a una adequada realització de pràctiques de recerca	Grau en Criminologia	Augmentar l'oferta de pràcticum presencial i potenciar les pràctiques de recerca	Oferir Pràcticum al primer semestre	2015-2016	Implantació de Pràcticum setembre 2015	Direcció de programa	NO
6	Seguiment de l'estudiantat	Excessiu abandonament	Grau en Criminologia	Reduir l'abandonament	Pla de fidelització d'estudiantat	2014-2015	Implementació del pla i evolució de la matrícula	Direcció de programa	NO
6	Desenvolupament docent	Baix seguiment de l'AC	MU en Anàlisi política	Augmentar l'índex de seguiment de l'AC	Implantar accions a les aules per a induir al seguiment de l'AC	2014-2015	Augment de l'índex de seguiment	Direcció de programa i Professors responsables d'assignatura	NO

Estàndard	Àmbit de millora	Punt feble detectat	Abast	Objectiu que es vol assolir	Acció proposada	Termini	Indicador de seguiment	Responsable	Implica una modificació memòria verificada
6	Desenvolupament docent	Desconeixement sobre les causes d'abandonament	MU en Anàlisi política	Conèixer causes d'abandonament	Fer una enquesta	2014-2015	Resultats de l'enquesta	Direcció de programa	NO
6	Desenvolupament docent	Desequilibri en l'ús d'eines docents (TFM)	MU en Anàlisi política	Millorar l'ús dels recursos d'aprenentatge	Analitzar els usos de les eines i fer servir les més adients (especialment al TFM)	2014-2015	Augment de l'ús d'eines docents	Direcció de programa i Professors responsables d'assignatura	NO
5	Acció tutorial	Baixa satisfacció de l'acció tutorial	MU en Anàlisi política	Millorar l'índex de satisfacció amb l'acció tutorial	Elaborar un pla d'acció tutorial	2014-2015	Implantació Pla d'acció tutorial	Direcció de programa	NO
6.3.	Desenvolupament docent	Necessitat d'actualització dels continguts docents	MU en Fiscalitat	Millorar els recursos d'aprenentatge	1.- Incorporar a totes les aules un monogràfic relatiu al plagi 2. Incorporar a totes les aules un monogràfic sobre com fer cerques a les bases de dades jurídiques. 3. - Introduir a les Guies d'Estudi algun exemple pràctic sobre les matèries abordades	2013-2014 i 2014-2015	Augment dels recursos d'aprenentatge a les aules	Direcció de programa i Professor responsable d'assignatura	NO
6.1.	Competències	No es treballen totes les competències amb la mateixa intensitat	MU en Fiscalitat	Garantir que totes les competències es treballen amb el nivell suficient	Dissenyar un pla d'acció per a treballar amb el nivell adequat les competències a les assignatures	2014-2015	Aconseguir una valoració positiva del nivell de treball de les competències a les assignatures	Direcció de programa i Professor responsable d'assignatura	NO
6.4.	Orientació professional	Manca de recopilació en un únic document de l'orientació	MU en Fiscalitat	Millorar l'accés a la informació sobre orientació professional	Dissenyar un document de recull de les sortides professionals de la titulació	2014-2015	Comptar amb una guia de sortides professionals	Direcció de programa	NO

Estàndard	Àmbit de millora	Punt feble detectat	Abast	Objectiu que es vol assolir	Acció proposada	Termini	Indicador de seguiment	Responsable	Implica una modificació memòria verificada
		professional							
6.4.	Orientació professional	Manca d'assignatures optatives per aconseguir una major especialització	MU en Fiscalitat	Augmentar l'especialització professional	Creació de dues noves assignatures optatives en el programa.	2015-2016	Inclusió de les assignatures en el programa	Direcció de programes	NO

4.3. Seguiment del Pla de millora del curs 2012-13

Grau en Dret

En l'Informe de seguiment del curs 2012-13 es va indicar que es faria un seguiment de les assignatures per a assegurar el nivell de qualitat. I, en concret, que es faria un seguiment especial d'alguna durant el curs 2013-14 (en concret, Dret constitucional, Dret penal I, Dret civil II, Política i societat i Sistema constitucional espanyol, Tècniques d'expressió, argumentació i negociació, Teoria i pràctica de la prova, Dret de la funció pública, Dret del medi ambient, Dret de les activitats turístiques, Drets humans o Dret i religions). Un cop fet aquest seguiment s'han proposat diferents plans d'accions de millora per al mateix curs 2013-14 i per al 2014-15 (inclosos en aquest document).

Grau en Criminologia

En l'informe de seguiment del curs 2012-13 es van indicar accions per a reduir l'abandonament, com la implantació d'un pla de fidelització que s'executa en el si de la funció tutorial, per la qual cosa es té la implicació activa dels tutors, que fan accions de dinamització i d'atenció individualitzada als estudiants. També en compliment de l'esmentat informe es fan accions de millora en els recursos d'aprenentatge, amb una ampliació dels recursos disponibles a les aules i una renovació de l'estructura de l'aula.

MU en Anàlisi política

En l'Informe de seguiment del curs 2012-13 es van indicar un seguit d'accions per a millorar els indicadors de matrícula, l'orientació i l'assessorament als estudiants i per a reduir la taxa d'abandonament. Aquestes accions s'han dut a terme parcialment i és per aquest motiu que, entre altres accions, apareixen com alguns dels elements de millora que es proposen aplicar durant el curs 2014-15 (especialment l'estudi de les causes de l'abandonament mitjançant una enquesta i el Pla d'acció tutorial del programa).

MU en Fiscalitat

En l'informe de seguiment del curs 2012-13 no es va indicar cap acció de millora específica, atès que els indicadors eren adients. Només en el cas dels indicadors de satisfacció dels recursos d'aprenentatge es va fer una anàlisi de les assignatures amb resultats més baixos. Arran d'aquesta anàlisi s'ha proposat actualitzar el material docent de l'assignatura Impost sobre societats i comptabilitat, atès els canvis normatius que ha patit. Aquesta actualització tindrà efectes durant el curs 2014-15.

5. Relació d'evidències

	Evidència (Guia per a l'acreditació AQU)	Evidència UOC	Institució que l'aporta	Localització
Estandard 1	Memòria actualitzada per a la verificació de la titulació	Memòria amb les modificacions introduïdes	Universitat	
	Informe de verificació de la titulació	Plataforma d'avaluació VERIFICA / AQU Catalunya (web)	AQU	
Estandard 2	Web institució/titulació	http://www.uoc.edu/portal/ca/index.html	Universitat	
	Informes Seguiment Titulació (IST)	Enllaç web / AQU Catalunya (extranet)	AQU / Universitat	
	Processos del SGIQ sobre informació pública, recollida d'informació i rendiment de comptes	Disseny i valoració de la política de comunicació (P29_D7_INF_política_v.1)* Disseny, desplegament i valoració de la informació de les titulacions (P30_D7_INF_programa_v.1) *	Universitat	
Estandard 3	Documentació del SGIQ: · Procés de disseny i aprovació de les titulacions · Procés de seguiment de les titulacions · Procés de revisió del SGIQ · Procés d'acreditació de les titulacions.	Disseny del programa(P4_D2_QPr_disseny_v.1) * Desplegament del programa, revisió i millora (P5_D2_QPr_rev-mill_v.1) * Guia per l'elaboració de programes formatius oficials Guia per l'elaboració i ús de l'informe de seguiment Procés d'acreditació - Guia per l'autoavaluació Portal qualitat http://www.uoc.edu/portal/ca/qualitat/index.html	Universitat	
	Informes de seguiment anuals: · Taula d'evolució dels indicadors · Plans i seguiment de les accions de millora de la titulació	Evolució indicadors: Taula-Matrícula, Taula-Nous estudiants, T4 – Taxa rendiment, èxit, qualificacions i satisfacció Data warehouse de la universitat	AQU / Universitat	
	Instruments per a la recollida de la satisfacció dels grups d'interès	Anàlisi i utilització dels resultats de satisfacció (P28_D6_RES_satisfac_v.1) * Sistema de reclamacions i suggeriments (P16_D3_OE_reclamació_v.1) * Exemples informes recollida de la satisfacció Servei d'enquestes de la UOC (Intranet de la Universitat)	Universitat / AQU	
Estandard 4	Percentatge de doctors, acreditats i per categoria de permanents i laborals	Taula - Professorat propi Taula – Consultors Fitxer Uneix 036-Professorat propi	Universitat / AQU	
	Desplegament del pla d'estudis (POA) corresponent al curs de la visita externa (assignació de professorat i àrea de coneixement)	Taula POA (Personal docent per assignatura):	Universitat	
	Experiència docent (quinquennis obtinguts en el marc de DOCENTIA)	Taula- Professorat propi Fitxer Uneix 024-Trams		
	Experiència de recerca (sexennis)	Taula - Professorat propi Taula - Consultors http://in3.uoc.edu/opencms_portalin3/opencms/en/investigadors/inv_estigadors/list.html Fitxer Uneix 024-Trams		
	Experiència del professorat	Taula - Professorat propi Taula - Consultors	Universitat	
	Indicadors de satisfacció dels estudiants	T4- Taxa de rendiment, èxit, qualificacions i satisfacció Portal de qualitat http://www.uoc.edu/portal/ca/qualitat/index.html	Universitat / AQU	

	Sobre el suport que rep el professorat	Formació del personal acadèmic (P19_D4_QPAc_formació_v.1) * Formació dels docents col·laboradors (P32_D4_QPAc_formació_DC_v.1) * Avaluació, promoció i reconeixement del personal acadèmic (P20_D4_QPAc_avaluació_v.1) * Professorat Propi – IntraUOC Consultors - http://cv.uoc.edu/app/blogout/suport_cat/ http://aula.blogs.uoc.edu/	Universitat	
Estandard 5	Pla d'acció tutorial.		Universitat	
	Indicadors de satisfacció sobre les tutories acadèmiques	Taula - Satisfacció amb els tutors	Universitat / AQU	
	Pla d'actuació institucional per a facilitar la inserció laboral		Universitat	
	Documentació del SGIQ sobre el procés de suport i orientació a l'estudiant	Orientació professional dels estudiants (P14_D3_OE_orien_prof_v.1) *	Universitat	
	Documentació del SGIQ sobre el procés de garantia de la qualitat dels recursos materials.	Gestió dels materials i recursos didàctics (P23_D5_REC_materials_v.1) * Infraestructura tecnològica http://www.uoc.edu/portal/es/tecnologia_uoc/infraestructures/serveis/index.html Taula – Tipologia de recursos d'aprenentatge Taula - Satisfacció recursos aprenentatge	Universitat	
	Serveis bibliotecaris / Centres de recursos per a l'aprenentatge - Pertanyen al CBUC- · Indicadors d'ús i satisfacció	Servei de biblioteca (P21_D5_SERV_biblioteca_v.1) * http://biblioteca.uoc.edu	Universitat	
	Instal·lacions especialitzades · Indicadors de satisfacció dels estudiants			
Estandard 6	Documentació del SGIQ sobre els processos associats amb el desenvolupament dels programes formatius per a afavorir l'aprenentatge de l'estudiant i la recollida i anàlisi dels resultats per a la millora dels programes formatius.	Disseny de l'acció docent (P10_D3_OE_disseny_AD_v.1)* Desenvolupament, seguiment, valoració i millora de l'acció docent (P11_D3_OE_rev-mill_AD_v.1)*	Universitat	
	Informació sobre els resultats d'aprenentatge, activitats de formació i sistemes d'avaluació	Taula 1-2 - Activitats d'aprenentatge Taula 3 - Sistemes d'avaluació Taula 4-Taxa rendiment, èxit, qualificacions i satisfacció Taula 5- Llista de treballs finals Taula 6- Pràctiques Plans docents	Universitat	
	Mostra de les execucions dels estudiants.	Proves d'avaluació contínua (PAC) Proves d'avaluació final (PAF)	Universitat	

Processos corresponents al Sistema Intern de Garantia de la Qualitat - UOC